

Szent Imre Katolikus Általános Iskola

Gödöllő, Szabadság tér 19.

OM: 037714-001

és Óvoda

Gödöllő, Kápolna köz 5.

OM: 037714-002

Pedagógiai Program

2025.

Tartalom

I. Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Iskolai Pedagógiai Programja

II. Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Óvodai Pedagógiai Programja

Tartalom

I. ISKOLA.....	6
1. Az iskola.....	6
1.1. <i>Az iskola küldetésnyilatkozata</i>	6
1.2. <i>Az iskola létrehozásának rövid bemutatása</i>	7
2. Az iskola nevelési programja	8
2.1. <i>A nevelő-oktató munka</i>	8
2.2. <i>Az organikus pedagógia jellemzése, alapértékei</i>	10
2.3. <i>A hálózatos oktatás</i>	12
2.4. <i>Témanapok, témahetek és a projektoktatás</i>	12
2.5. <i>A kultúra átadás sajátos területe- Lázár Ervin program</i>	14
2.6. <i>Családi Életre Nevelés</i>	14
2.7. <i>Iskolai kiskert</i>	15
2.8. <i>Gazdakalendáriumi foglalkozások</i>	15
2.9. <i>A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	16
2.10. <i>Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	21
2.11. <i>A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	23
2.12. <i>A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai</i>	26
2.13. <i>A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i> ..	28
2.14. <i>Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje</i>	34
2.15. <i>Egyéni munkarend</i>	34
2.16. <i>Vendégtanulói jogviszony</i>	35
2.17. <i>A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata</i>	36
2.18. <i>Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai</i>	42
3. Az iskola helyi tanterve	44
3.1. <i>A választott kerettanterv megnevezése</i>	44
3.2. <i>A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása</i>	48
3.3. <i>A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei</i>	51
3.4. <i>Mindennapos testnevelés</i>	52
3.5. <i>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</i>	53
3.6. <i>Az iskolai beszámoltatás</i>	54
3.7. <i>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása</i>	62
3.8. <i>A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei</i>	62
3.9. <i>A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek</i> ..	62
3.10. <i>Az iskola nevelési elvei</i>	64
3.11. <i>Az iskola környezeti nevelési elvei</i>	66
3.12. <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	69
3.13. <i>A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei</i> ..	69

3.14. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	70
ÉRVÉNYESSEGI NYILATKOZAT	71
A pedagógiai program felülvizsgálata, módosítása.....	71
I. ÓVODA	73
Az óvoda adatai	73
A Pedagógiai Program felülvizsgálata, hatálybalépése, elérhetősége	73
1. A Tagóvoda.....	74
1.1. A Tagóvoda bemutatása.....	74
1.2. Az óvoda létrehozásának rövid ismertetése	74
1.3. Az óvoda küldetésnyilatkozata	74
1.4. Az óvodai nevelésben megjelenítendő értékek:.....	75
1.5. Az óvoda küldetése a pedagógus felé	75
1.6. Az óvoda küldetése a gyermek felé	76
2. Pedagógiai alapelveink	76
2.1. Gyermekképünk	78
2.2. Óvodaképünk	78
2.3. Óvodánkat jellemzi	80
3. Az óvodai élet megszervezésének elvei	80
3.1. Személyi feltételek	80
3.2. Tárgyi feltételek	81
4. Tudatos fejlesztés	82
4.1. A csoportok napirendje	83
5. Programunk keretei, célkitűzései, feladatai	84
5.1. Az óvodai nevelés általános feladatai	84
5.2. Az egészséges életmód alakítása.....	84
5.3. A környezettudatos magatartás megalapozása.....	86
5.4. Környezetvédelem	88
6. Az érzelmi, erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása	88
6.1. Erkölcsi nevelés	89
6.2. Közösségi nevelés, társas kapcsolatok	89
6.3. Erkölcsi-szociális érzelmek.....	90
6.4. Esztétikai érzék	91
6.5. Társas kapcsolatok	91
7. Az anyanyelv, és az értelmi fejlesztés	92
7.1. Anyanyelvi fejlesztés	92
7.2. Értelmi nevelés.....	92
8. Az óvodai nevelés tevékenységformái	94
8.1. Hitre nevelés	94

8.2. Játék	95
8.3. Verselés,-mesélés	97
8.4. Ének, zene, népi játék, tánc	99
8.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	100
8.6. Mozgás	102
8.7. Külső világ tevékeny megismerése	104
8.8. Munka jellegű tevékenységek	107
8.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	108
8.10. Differenciált fejlesztés	109
9. A nevelés tervezése, szakmai dokumentumok, ellenőrzés, értékelés	110
9.1. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	111
10. Hagyományaink, ünnepeink	114
11. Gyermekvédelem az óvodában	115
11.1. Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai	116
11.2. Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén	117
12. Integráció, integrációs nevelés	118
12.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése	118
12.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) zavarral küzdő gyermekek nevelése	121
12.3. Egyéni fejlesztés	122
12.4. A migráns gyermekek interkulturális nevelése	124
12.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseink és a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységünk	125
12.6. Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése	126
13. Az óvoda kapcsolatrendszere	128
13.1. Az óvoda és család kapcsolata	128
13.2. Az óvoda és iskola kapcsolata	129
13.3. Az óvoda egyéb kapcsolatai	130
14. Intézményünk szolgáltatásai	130
15. Adatvédelemmel összefüggő rendelkezések:	131
<i>A pedagógiai program törvényi háttere .....</i>	<i>132</i>
Legitimációs Záradék	133

I. ISKOLA

1. Az iskola

1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata

Az egyház az iskolák alapítását, fenntartását fontos missziós feladatnak tartja. „A mai társadalomban az egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét.” (Kat. Isk. 11)

Iskolánk a gyermekek keresztény szellemben történő oktatását, nevelését tűzte ki célul. Azt szeretnénk, ha iskolánk is hasonlítana egy ideális család életéhez, ahol mindenkor a kölcsönös szeretet, megértés és megbecsülés uralkodik. Ez a légkör alkalmas arra, hogy a gyerekek a legjobban érezzék magukat, legtöbbet hozzák ki önmagukból és valódi képességeiknek megfelelően tudjanak teljesíteni.

Az oktatásban mindig a keresztény európai kultúra hagyományainak összefüggésében tárjuk fel a tananyagot.

Olyan légkört kívánunk biztosítani, ahol a szülők és a pedagógusok egy közösséget alkotnak a gyerekekkel. A nevelők úgy nevelnek, hogy tanításukkal és jó példájukkal kedvet és mintát adnak az önneveléshez.

Többcélú intézményünk 3 éves kortól az általános iskola végeztéig vállalja a gyermekek/tanulók keresztény nevelését. Célunk, hogy a gyermekekben felébresszük a tudás megszerzésének igényét.

Alapvető nevelési célunk:

1. Érett, felelős keresztény személyiségű emberek formálása, a személyes hit elmélyítése, a keresztény világnézet kialakítása
2. Egyéni képességek kibontakoztatása, tehetséggondozás, sikeres továbbtanulásra való felkészítés
3. Tanulóink keresztény neveltetése a középiskolában is folytatódhasson.

1.2. Az iskola létrehozásának rövid bemutatása

1769-ben Grassalkovich Antal iskolát alapított Gödöllőn, amelyet 1779-ben kétosztályúvá fejlesztettek. Ez a magja a gödöllői katolikus iskoláknak.

1894-ben Suszter Konstantin váci püspök saját költségén épített katolikus iskolát. 1912-re teljesen felépült a Szent Imre herceg utcai 6 tantermes elemi iskola. A máriabesnyői iskolát 1930-ig 4 tanteremre bővítették. 1930/33-as években a két iskola 12 osztállyal működött. 5 leány osztályban a "Miasszonyunk"-ról elnevezett szerzetes apáca-nővérek tanítottak. Ekkor az iskolaszék egyházi elnöke Schlager Árpád apát-plébános volt. Mindkét iskola főigazgatói teendőit Szvoboda Dénes látta el. A két iskola tanulóinak létszáma 1932/33-as tanévben 560 fő, ebből 280 fiú, 280 leány.

Gödöllőn az államosítás előtt, az egyik legjelentősebb oktatási intézmény volt a Szent Imre Általános Iskola.

A rendszerváltás után - először 1991-ben - felvetődött egy katolikus általános iskola beindításának gondolata. Az iskola újraindítását hátráltató jogi- és szervezeti akadályok azonban, csak 1993-ra hárultak el.

1993 februárjában született meg a város képviselő-testületének döntése, amelynek értelmében a régi Imre utcai épület - amelyben akkor az Erkel Ferenc Általános Iskola működött - visszakerült az egyházközség tulajdonába. Így 1993. szeptember 1-jén 102 kisdíákkal, 9 pedagógussal a Szent Imre Katolikus Általános Iskola ismét megkezdte működését. 2000. évben ballagtak el az első végzős diákjaink. Azóta nyolc évfolyammal működik az intézmény. Mivel azonban az azonnali teljes átadás gondot okozott volna az Erkel Ferenc Általános Iskola tanulóinak elhelyezésében, született egy megállapodás az önkormányzat és a két iskola között, amely tartalmazta az épület átadásának az ütemtervét. Ennek értelmében 1996 júniusáig a két iskola közösen használta az épületet és az iskolaudvart. A 97/98-as tanévre szóbeli megállapodás alapján, az úgynevezett műemlék épületben, 2 tantermet az Erkel Ferenc Általános Iskola használt, cserébe az ebédeltetést náluk oldottuk meg.

Miután megvolt az iskola beindításához szükséges egyik legfontosabb feltétel: az épület, Szecsódi Péter plébános vezetésével megkezdődött az iskola szervezése. Egy iskola beindítása mindig sok és nehéz feladatot, problémát jelent. Ezek leküzdésében az Egyházközség és a Polgármesteri Hivatal is segített.

Iskolánk hagyományai fokozatosan alakulnak ki.

- Az első évtől kezdve kiemelkedő helyet foglalt el névadónk, védőszentünk Szent Imre herceg ünnepe, melyet szentmisével, ünnepi műsorral, koszorúzással ünnepelek.
- December hónapban Szent Miklós ünnepén játékos együttlétet rendezünk. A pásztorjáték kedves színfoltja karácsonyi lelkinapunknak.
- Januárban a Magyar Kultúra Napját ünnepelek meg.
- Tanulóink farsangi bálon mutatják be ötletes jelmezeiket vagy vidám jeleneteiket.
- A húsvéti készületet lelkinap és Passió segíti.
- Áprilisban lehetőség szerint, egyházmegyei helyesírási versenyt rendezünk.
- Május hónapban köszöntjük az édesanyákat.
- A tanév zárása előtt tanulóink ünnepi műsorral örvendeztetik meg szüleiket.
- Évről évre gazdagodnak programjaink:
- A tanévet Veni Sacte-val kezdjük, és Te Deum-mal zárjuk.
- Állami ünnepeinkről iskolai szinten emlékezünk meg.
- Tanulmányi-, szavaló-, rajzversenyekkel is igyekszünk ösztönözni tanulóinkat.
- Házibajnokságokat szervezünk a csapatsportokból (kosárlabda, futball, asztalitenisz...)
- A tanév utolsó hetében sportnapot – diák-önkormányzati napot - rendezünk.
- Végzős diákjainkat ballagással búcsúztatjuk.

2. Az iskola nevelési programja

2.1. A nevelő-oktató munka

Pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá, de fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmasak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az

emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifformálására.¹

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

Iskolai könyvtárunk segíti a tanulók oktatását és nevelését. Csoportbontásra is alkalmas kialakítása, informatikai felszereltsége megfelel pedagógiai céljaink megvalósításának.

Intézményünk pedagógiai munkájának célja:

- A gyermekeket segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A gyermekek morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a gyermekek önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

---

¹ Egyházi Törvénykönyv (C.I.C. 794-795. kánon)

- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele.
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása.
- Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat)

2.2. Az organikus pedagógia jellemzése, alapértékei

„Az Életet kell szolgálnom, ami azt jelenti: egyrészt kedvező feltételekről kell gondoskodnom, hogy a teremtett élet megfelelően kibontakozhasson, másrészt az Életet akadályozó körülményeket és ellenségeket mindinkább távol kell tudnom tartani kis növendékeimtől” Joseph Kentenich

Az organikus pedagógia az élet növekedését tekinti mintának. Alapjának tekinti Joseph Kentenich pedagógiáját, mely minden eljárásában az élet elevenségét, egészséges növekedését, az egészséges személyiség kiteljesedését szolgálja. Ez a pedagógiai irányzat vallja: a nevelés az élet szolgálata. Érzékelés kapcsolatot tart a legfontosabb életfolyamatokkal, a változásokkal, és ezekből kiindulva a szerves növekedést támogatja. Nem sűrget, nem kényszerít, hanem a keretekkel és a vezetéssel is a belülről fakadó, saját tempójú kibontakozást gondozza. Hatékonyága abban rejlik, hogy az egész ember kiteljesedését szolgálja. Ez a pedagógiai szemlélet az újkori élet új problémáira is válaszol /magányosság, elszigeteltség, függőségek, döntések, önbizalom, önbecsülés hiánya/. Életszemlélete a személyes kapcsolatban gyökerezik, érzékeny a növekedés iránt, a bizalomból nyeri az erejét, a kibontakozás útját a szövetségi szintű elköteleződésben találja meg. Személyes eszmény felfedezésére buzdít.

Az organikus pedagógia Joseph Kentenich rendszere nyomán öt alapérték köré rendeződik: életmozgás, bizalom, kötődés, szövetség, eszmény és eredetiség. Mindezt összetartja a kerékagy, ami a szilárd, szabad személyiséget szimbolizálja.

Az életmozgás jelmondata: Megértelek! Kíváncsian, nyitottan figyeli az életkorok szerinti fejlődést, megfogalmazva annak életkor-pedagógiáját. Az „időablak” fogalma azt szemlélteti, hogy egy-egy életkorban, miben a lelegevőbb, mit képes tenni, megismerni a személyiség. Ehhez fogalmazza meg azt, hogyan tud egy-egy életszakaszban-a nyitott „időablakhoz”, az életfeladathoz mértén motiválni, fejleszteni, ösztönözni a nevelő, a pedagógus és a szülő.

„Soha ne próbáljuk megkímélni gyermekeinket a küzdéstől! Ha ezt elkezdjük, megtartjuk őket a kiskorúságukban...” J. Kentenich

A bizalom küllőt a „Bízz benne!” jelmondat jellemzi. Fontosnak tartja az oktatás, nevelés légkörét, ahol a rend és szabadság egységében megtanul a személy dönteni, megtapasztalja értékességét. Kívánatosnak tartja a nevelő, szülő tekintélyszeméllyé válását, akire rá meri bízni magát a gyermek, a diák, a növekedésre vágyó személy. A tekintélyszemélynek jelenlétében érezhesse a növendék: kinézi belőlem, képesnek tart a növekedésre, megbízik bennem.

„... a tanításnál sokkal fontosabb a személyes élmény. Csak az a szó hiteles, amihez magával ragadó élmény is kapcsolódik” J. Kentenich

A kötődés küllő jelmondata: Fontos vagy nekem! A belső szabadságot nyújtó, megtartó, biztonságos kötődések kialakulását célozza meg. Kulcsfogalmai közé tartozik a másikhöz való odafordulás, a kapcsolat megtartása, öröme, a másik értékelése, nagyra tartása. A társas intelligencia megismertetése, kimunkálása a cél, azaz a nevelésben részvevők-nevelő és növendék- szabad választ kapjon az építő, egymást megbecsülő, egymáshoz ragaszkodó kapcsolatra.

„Isten szeretetének hajóján nincsenek gályarabok, ott csak szabad evezősök vannak, akik szeretetből a legvégsőkig elmennek.” J. Kentenich

A szövetség küllő jelmondata: Összetartozunk! Célja: képessé tenni a személyt a természetes és a természetfölötti szövetségre. A hitre nevelés, az örök elköteleződés megismertetése kerül középpontba. A családban megélt összetartozás vizsgálata, családi életre neveléssel, párkapcsolat, elkötelezettség, elköteleződés szemlélésével. A barátsággra, barátkozásra, lelki társ megtalálására hívja fel a figyelmet, ezt fogalmazza meg. A kiegészítést és egységet tárja elénk.

„Gondolkodni, ítélni képes nemzedéket kell újra felnevelni!” J. Kentenich

Az eszmény, eredetiség küllő jelmondata: „Neveden szólítalak!” bibliai idézeten alapul. A növekedés legmagasabb fokára a kiteljesedésre irányítja a tekintetet. Isten örök, különleges terve az életemmel. A nevelő és a növendék ismerje fel: ki vagyok, kivé válhatok? Mi az „én” legnagyobb lehetősége, azaz a tehetség, adottságok, készségek felismerését és elismerését tűzi célul.

2.3. A hálózatos oktatás

Az érzelmi háló megmozdítására törekvő pedagógiai hozzáállást jelenti. A megtanult ismeretek összekapcsolását és az életben való hasznosságát próbálja megvalósítani. Összeköti az információkat, hogy ne önálló elemként szerepeljenek a megszerzett tudás halmazában, hanem egésszé, felhasználhatóvá váljon a gyermekek számára. Tehát nem pusztán tantárgyi integráltságról van szó, hanem arról, hogy organikus módon növekedjen a gyermek személyisége az ismeretek által. A különböző órákon megtanult elemeket összekötni a kollégák együttműködésével lehet. A hálózatos oktatásra való törekvés során a szaktanárok között szorosabb munkakapcsolat alakult ki az elmúlt években. Több alkalommal közös projektek valósultak meg a különböző tantárgyakat tanítók között azért, hogy diákjaink megszerzett tudása az emberi élet mind több területén eligazodást jelentsen. Fontos, hogy olyan ismereteket adjunk át tanítványainknak, amelyek segítenek eligazodni az élet dolgaiban. Alkalmazása során a pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására. Illetve iskolánk a teamtanításnak olyan módon való alkalmazását támogatja, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat akár közös tanítás keretében valósítja meg.

2.4. Téma napok, témahetek és a projektoktatás

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Az alábbi témnapok, témahetek, projektoktatás táblázatban szereplő lehetőségek közül a csoportok és korosztály igényeinek megfelelően választhat a pedagógus, az egyéb helyen megjelenő kötelező elemeken kívül.

Témnapok	Témahetek	Projektoktatás
Kutatók éjszakája	Teremtésvédelem hete	Történelem-mélység elvű témánál
Magyar népmese napja	Adventi időszak	Kötelező olvasmányok feldolgozása (újság szerkesztése, olvasóvetélkedő)
A zene világnapja		
Szent Imre-nap	Ökumenikus imahét	
Ádventi lelkinap	Nagyböjti időszak, nagyhét	
A magyar kultúra napja	Pénz7-program	
Nagyböjti lelkinap	Digitális témahét	
A víz világnapja	Fenntarthatósági témahét	
A magyar költészet napja	Természet hete	
Pályaorientációs nap		
Népviselő napja		
Madarak és fák napja		
Nemzetközi táncnap		
Anyák napja/ Hálaadás szüleinkért		
Nepomuki-nap		
Gyermeknap		
Nemzeti Összetartozás Napja		
Határtalanul program beszámolója		
Föld napja		
Sportnap		
Gazdakalendárium program témnapjai		
Egészségnap		
Környezetvédelmi világnap		
Családi napok		
Anyá - lánya délután		
Kiskamasz felvilágosító nap		

2.5. A kultúra átadás sajátos területe- Lázár Ervin program

A Lázár Ervin Program keretein belül, minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák tanéveként egyszeri alkalommal ingyenesen részt vehet a színházi-, tánc-, és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményében.

Magyarország Kormányának kultúrpolitikai céljaival összhangban iskolánk pedagógiai céljai között szerepel.

- Az esélyegyenlőség megteremtésével minden gyermeknek lehetősége legyen szociális különbségek ellenére a kultúra széleskörű megismerésére.
- A diákok életkori sajátosságainak megfelelő, tanulmányikhoz kapcsolódó, az oktatási-nevelési célokkal összhangban lévő művészeti élményben részesedjenek, hogy ez által is biztosítsuk az érzelmi intelligenciájuk fejlesztését.
- A rendszeres színházlátogatások szervezésével és a programban való részvétel által megalapozzuk a felnövekvő generációk felnőttkori kulturálisintézmény látogatási szokását.
- A színházi és egyéb kulturális programok megválasztása során intézményünk szem előtt tartja a fiatal generációk nemzeti identitástudatának erősítését és a keresztény kultúra hagyományainak megismertetését a tanulókkal.

2.6. Családi Életre Nevelés

Nagyon hangsúlyosnak tekintjük nevelő munkánk során az érzelmi intelligencia fejlesztését. Erre minden szaktárgyat tanító pedagógus komolyan odafigyel a mindennapi munkájában, azzal, hogy olyan feladatokat ad a tanítványainak, ami által nemcsak az intellektusuk fejlődik, hanem az emocionális képességeik is. E képesség fejlesztést segíti az iskolánkban bevezetésre került Családi Életre Nevelés program. Így még nagyobb lehetőségünk van segíteni tanítványainkat abban, hogy a családi élethez és a jól működő társas kapcsolatokhoz szükséges területeken fejlődni tudjanak. A foglalkozások felső tagozaton minden osztályt érintve valósulnak meg osztályfőnöki óra kereteiben, alkalmanként 2 órában. Az érzelmi intelligencia fejlesztésében és az általános emberi értékek és magatartásformák megismerésében is segíti a diákokat. A következő témakörök

feldolgozása által, mint az önismeret, barátság, konfliktuskezelés, szerelem és szexualitás haladnak előre a foglalkozásokon. Ezek egyébként az egészséges hitélet szempontjából is fontos tartalmak.

Az élményszinten történő tanulás, a drámapedagógiai eszközök által is segítjük a másik elfogadásában, a normális emberi kommunikáció megtanulásában, növekedni tanítványainkat, hogy jó döntéseket tudjanak hozni életük során és önálló, érett személyiségekké váljanak, boldog családi életet éljenek.

2.7. Iskolai kiskert

Az iskolakertben gyógy- és fűszernövények, hittan és rajz órákon megismerhető liturgikus és szimbolikus virágok, valamint a veteményeskert növénytársításban nevelhető növényei kapnak helyet. A komposztáló kialakítása lehetőséget biztosít a környezeti neveléshez. Az iskolagyümölcs-program gyümölcshulladékát, a kiskert és iskolaudvar növényi hulladékát összegyűjtés után komposztáljuk, majd a komposztot palántaneveléshez, cserepes virágok ültetéséhez újra hasznosítjuk. A kert gondozója: az 5. és 6. évfolyam technika és tervezés órák keretében. A kert használói tanulóink, főként a technika és tervezés órához köthető tartalmak elsajátításakor, valamint vizuális kultúra illetve hittan órán, művészeti és liturgikus tevékenységek folyamán.

A szezonális virágok iskolai szentmisék oltárasztal díszítéséhez használhatóak. Természetismeret, ének, matematika, nyelvórákon, valamint az organikus pedagógia keretében számtalan alkalmazási lehetőséget találhatunk a kertben tartott órákon.

2.8. Gazdakalendáriumi foglalkozások

A foglalkozások játékosan mutatják be a népi gazdálkodás hagyományait, az egyes hónapok munkarendjét. Bevezetik a gyerekeket a természet szeretetébe és tiszteletébe. Aktualitását az adja, hogy hagyományaink erőt adó áldására ma talán inkább szükség van, mint valaha.

Korunkban egyre nagyobb kihívás számunkra és gyermekeink számára is a természet megóvása, tisztelete, szeretete, régi hagyományaink megőrzése. Ez a népi természetismereti program ezt szolgálja. A természetet felhasználó és nem kihasználó életmódot, természetszemléletet közvetít, mellyel a fenntarthatóságot is biztosítja.

A tanulók realitástudatát erősíti, hogy minden elméleti ismerethez gyakorlati tevékenység társul. Ez lehetőséget teremt, hogy a gyerekek találkozzanak az élő valósággal: madárhangok hallgatása, állatok csontvázainak megtapintása, erdei és termesztett gyümölcsöket megízlelése, megszaglása, szőlőből mustot készítése és megkóstolása.

A városi életmódban nevelődő gyerekek közeli kapcsolatba kerülhetnek a gyógynövényekkel, kézbe vehetik, megkóstolhatják, megszagolhatják. megtapasztalhatják a gyógynövények sokféle felhasználhatóságát. A festőnövényekből készült festékekkel festhetnek, melynek során megtapasztalhatják a természetes színekkel való foglalkozást. Rácsodálkozhatnak a színek sokféleségére, arra, hogy milyen gazdag a természet, milyen nyomot hagynak a papíron, hogyan változnak meg a színek száradás után.

Kisiskoláskorban a kíváncsiság a legnagyobb húzóingere a motivációnak, ez indítja be és tartja fenn a cselekvést. Ezek a foglalkozások ezt folyamatosan biztosítják. A saját tapasztalat által, élményszerűen ismerkedhetnek meg a kétkézi munkával, a népi, paraszti foglalkozásokkal, mint a kender feldolgozása, tilolás, gerebenezés, fonás, kaszálás, szénakészítés, cipőkészítés, vajköpülés.

Az érzelmi intelligencia fejlesztésében is részt vesznek, azáltal, hogy az egyes készségterületeket fejlesztik. Affektív készségek fejlődnek azáltal, hogy a minden alkalommal elhangzott népmesékben érzelmeket élhetnek át. Az öröms tevékenységekben, mint például a szőlőprézelésnél felszabadult örömet élhetnek át.

A mozgósító erejű készségek közül a kíváncsiságot és a játékkedvet, az önfeledt játékot természetes anyagokkal biztosítja.

Szociális készségeket fejlesztenek a közösen végzett munkák, ahol egymásra figyelnek, kapcsolatot teremtenek tanulóink.

2.9. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármasság: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át a partneri kapcsolatig. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

Az érzelmi intelligencia fejlesztése:

A személyiség formálásának kulcsa az érzelmi háló. Az érzelmek megszámlálhatatlan pályán, hálószerűen kötik össze az idegrendszer minden pontját, bármely pontját megérintve az egész rendszer mozgásba hozható. Az egész személyiség készségeinek 20% teszi ki a kognitív készségek, azaz az IQ, és 80% az érzelmi intelligencia készségterületei, azaz az EQ. Utóbbiak hordozzák a kognitív készségeket, melynek a területei: az **affektív készségek**, melyek konkrét érzelmi készségek, mint például érzelmek felismerése, átérzése, felszabadult öröm, képesség a megrendülésre.

- A kognitív készségek, melyek a mozgósító erejű készségek, mint például a kíváncsiság, érdeklődés, motiváció, munkakedv, játékkedv.
- A szociális készségek, melyek a személyközi, társas készségek, mint például az egymásra figyelés, kooperáció, kapcsolatteremtés, vezetés.
- Ezek a készségek nevelhetők, fejleszthetők, de nem magyarázattal, megértéssel belátással. Az érzelmi intelligenciát átélt élménnyel, megélt mintával, tapasztalattal, alkotó tevékenységgel lehet csak fejleszteni. Érzelmi megérintettség, átélt élmény nélkül nem tudnak fejlődni. A mintaadó élmény lehet valóságos, saját életünkben átélt

esemény vagy más emberek sorsának átélése. Ezt a katartikus élményt pedig a művészetek tudják elősegíteni. A művészi kifejezésben lehetőség van sokszor átélni a tartalmakat és várja a következő élmény megismétlődését. A katarzis élmény a problémamegoldás eszközévé válik és bármilyen krízishelyzetben, ezek a minták alkalmazhatók. Ezért van nagy jelentősége a meséknek, művészeteknek, szülői mintának, a környezetnek.

Organikus szemléletmód kialakítására van szükség, hogy egységben láttassuk az elsajátítandó ismeretanyag látszólag egymástól elkülönült részeit. Az érzelmi intelligencia legfőbb készségcsoportjai:

- Érzések azonosítása és megkülönböztetése magamban és mások érzéseit tekintve is.
- Azonosulás, empátia, együttérzés.
- Moralitás, azt megtapasztaltatni a gyerekekkel, hogy valami érdek nélkül, hasznosságától függetlenül is jó.
- Motiválhatóság: kedv, érdeklődés, kíváncsiság.
- Játék, humor
- Nyitottság: kilépés a zárt én világából. Felismertetni, hogy valaki áll fölöttem, mellettem, akihez szabad akarattal kötődhetek.
- Kapcsolatteremtés: nyitottság, kezdeményezés készsége.
- Indulatkezelés: belülről jövő belső feszültség kezelése.
- Stressz- és konfliktuskezelés.
- Kritika kezelése.
- Vágyteljesítés késleltetése: önfegyelem, önkontroll, mértékletesség.
- Egymásra figyelés: megtanulni, megtanítani, hogy a világomban benne van a másik ember is mégpedig úgy van jelen, hogy közben a saját egyéniségem is megmarad.
- Együttműködés
- Nonverbális közlések: testtartás, mimika, hangszín, tekintet stb.
- Fantázia, kreativitás

A személyiség fejlődésében történő megakadások kezeléséhez, segítő szakember, pszichológus bevonása.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása- ennek érdekében diákjaink 8. évfolyamon szociális segítői munkát végeznek.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, pl.: a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.

- A tanulók tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát,
- legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.
- A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus, így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a:

- demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése.
- annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog.

- Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztény gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesztik, eddék akarataikat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása
- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény

- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt Elvárásaink tanítványainktól a következők:
  - Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban.
  - Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
  - Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
  - Alapos, rendszeres és pontos munka.
  - A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
  - A házirend felelős betartása.

2.10. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Alapelve, célja:

- Segítse a gyermekek a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a gyermekek a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a gyermekek számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

Területei:

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség, tánc, úszás
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- Öltözködés,
- Higiénia, tisztálkodás,
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben,
- Lelki egészség megőrzése a hitéleti gyakorlat életmóddá alakulásával,

Szűrővizsgálatok: pl.: gerinc, szemészet, fogászat, hallás, stb.

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

A testi és lelki egészségre nevelés

Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és - megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

A lelki egészség megőrzése érdekében és a teljes személyiség formálásában fontos a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztése. A XXI. század elvárásainak megfelelő szociális kompetenciák megerősítése által segíthetjük a diákokat, hogy kreatív, ellenálló személyiséggé, a családjaik, egyházunk, társadalmunk gazdagítójává válhassanak.

Az egészségnevelés szinterei:

a) Minden gyermeket egyformán érintő elemek:

Példamutató intézményi hatás

- Tantermek, folyosók, udvar kialakítása, gondozása
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,
- Az intézmény által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés

Kötelező keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: hittan óra, osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, egészségtan modul, stb.

b) A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Egészséges környezetben (pl.: kastélyparkban, hegyekben) végzett séták, túrák, kirándulások

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: lelki vezetők, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szervezetek, nevelési tanácsadó, sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők, logopédus.

2.11. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.”²

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
  - Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, kirándulások
  - Diák-önkormányzati munka
- A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

---

² A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.)

4

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógusközösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja,

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.

- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Az ember természeténél fogva közösségi lény, Isten közösségként hívta meg az emberiséget az üdvösségre. Az Istent és önmagát kereső ember számára leglényegesebb dolog személyi és közösségi önazonosságának megtalálása. Csak a keresztény értékrenden alapuló légkörben válik egyértelművé a személyiségnek, mint páratlan, egyszeri és megismételhetetlen értéknek a hangsúlyozása, akit nem elsősorban teljesítményeiért, hanem önmagáért fogadnak el, mert így szereti őt az Isten. A személyiség azonban nem elszigetelt individuum, akinek meg kell valósítania önmagát, nem is arctalan tömeg, hanem kapcsolatra, személyes kontaktusra vágyó ember, közösségi lény, aki csak az én-te kapcsolatban válhat azzá, akivé lennie kell, olyan emberré, aki képes a szeretet és tisztelet ajándékozására és elfogadására.

- A közösségi nevelés alapja a kinyilatkoztatásban és a szívbe írt törvényben gyökerező keresztény értékrend. Ezért egyik legfontosabb pedagógiai feladatunk a közösségben ezeknek az értékeknek a képviselője, illetve kialakítása, hogy ezáltal a közösség támogathassa tagjait az értékek életté váltásában.
- Olyan légkört kell teremteni, amely segíti a növendékeket önmaguk és mások elfogadásában, keresztény elkötelezettségük formálásában, ugyanakkor lehetővé teszi a közösség minden tagja számára, hogy szabadon dönthessen Isten mellett. (Szent Ágoston nyomán)
- A közösségeinkben lehetőségeinkhez mérten fel kell vállalni és segíteni azokat, akik élnek és vállalják hitüket, és azokat is, akik még távolabb vannak.
- Fontos feladatunk kialakítani a növendékekben egyfajta szociális érzékenységet, illetve az erre való természetes igényt, mert később a társadalomba kilépve már önállóan kell felvállalniuk ezeket a feladatokat (például szegények segítése).
- A közös segítő tevékenység által nem csak a közösség épül, de annak minden tagja elindul a teljes emberré válás útján. Kialakul benne a nyitottság a másik ember gondjaira, ugyanakkor értékeire is.

- Az egymás elfogadására, toleranciára való nevelés a közösségen belüli különbségeket és konfliktusokat csökkenti.

A közösségfejlesztés közös feladat. Az intézmény valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

2.12. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- tanórák látogatása
- felvétel, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális- és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktanterek rendben tartása, □ osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az főigazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályában.

2.13. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. A tanulók közti különbözőségeket a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintjük.

E szemlélet gyakorlatban történő megvalósítása kölcsönös alkalmazkodást kíván a tanulóktól a tanulási környezet irányába a tanulási környezettől a tanuló egyedi jellemzőit figyelembe véve. A képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos.

Az iskola biztosítja a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatást, hogy megszerezhető tanulási tapasztalatokkal, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Családi, településszerkezeti hátrányokból eredő, eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulók estén fejlesztő tevékenységet végez.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége kiemelten fontos, a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. A pedagógus, különböző szakemberekkel együtt kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

E pedagógiai folyamat során megjelenik a teamtanítás alkalmazása az együttnevelés esetén, mely a tanulót tanító pedagógus és a fejlesztésben részt vevő szakember közösen

tervezett tanulási-tanítási programja során, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szintereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A teamtanítás alkalmazása több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozások során, közös tanítás keretében projektek megvalósítása folyamán.

A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot a szakértői véleményben foglaltak figyelembe vételével a kijelölt gyógypedagógus/ fejlesztő pedagógus és/ vagy pedagógus készíti.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Akiben van tehetség, köteles azt kiművelni a legfelsőbb fokig, hogy embertársainak mennél nagyobb hasznára lehessen. „Mert minden ember annyit ér, amennyit embertársainak használni, hazájának szolgálni tud.” (Kodály Zoltán)

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka, teamtanítás
- Tehetséggondozó szakkörök
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra

Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Gyermekeink fejlettsége nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a gyermek helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a kötetlen tevékenységek/tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a kötött tevékenységek/tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó gyermekek erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a pedagógusi munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás.

A pszichésen iskolaérett gyermekekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése. Szakember alkalmazása a beszédhibák kiküszöbölése.

Szükség esetén speciális szakemberek segítségét vesszük igénybe.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő gyermekek fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Intézményünk feladata:

- A gyermek személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az óvodai, iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok. Az elérendő cél a gyermekek felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményzőképességének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása –Gyermekvédelmi team

A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

Intézményünk különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a gyermek rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a gyermekkel.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek száma emelkedhet. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a Gyermekvédelmi team végzi, a Hitéleti- és gyermekvédelmi munkaközösség vezetője koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart a pedagógusokkal, az osztályfőnökökkel és a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- A gyermekek intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.)
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a gyermek erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok leküzdését az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- 16 óráig tartó iskola, napközi, tanulószobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal, a családsegítő szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

2.14. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A diákönkormányzat véleményét - a hatályos jogszabályok szerint - be kell szerezni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, □ a házirend elfogadása előtt.

A jogszabály által meghatározott véleményezésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.

2.15. Egyéni munkarend

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell. Az egyéni munkarend határozott időre kérelmezhető.

Az egyéni munkarend határozott időre történő engedélyezése iránti kérelmet az adott tanév első napját megelőző június hónap 15. napjáig nyújthatja be a felmentést engedélyező hivatalhoz. A június 15-i időpontot követően csak abban az esetben lehet kérelmet benyújtani, ha a kitűzött időpontot követően a rendes tanulói jogviszony iskolába járással történő teljesítésnek akadályos oka merül föl. Ilyen lehet az, ha a tanuló családjával külföldre költözik, ha egészségi állapotában méltánylást igénylő lényeges változás lép föl, vagy ha balesetet szenved.

Az egyéni munkarendet engedélyező hivatal dönthet arról, hogy engedélyezi-e a tanuló számára az egyéni munkarendet vagy sem.

A hivatal engedélye alapján a tankötelezettségét egyéni munkarendben folytató tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie,

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola főigazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Amennyiben a hivatal döntésével kapcsolatban az érintett szülő vagy nagykorú tanuló az eljárási törvényességét kifogásolja, a döntés ellen közigazgatási pert kezdeményezhet, amelyet a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet megindítani. A felmentést engedélyező szerv döntését azonban a bíróság nem változtathatja meg, legfőbb új határozat kibocsátására kötelezheti a hivatalt.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanulók esetében a félévi minősítés az főigazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. Ez azt jelenti, hogy az intézményvezető döntése alapján a félévi osztályozó vizsgáktól az intézmény eltekinthet, a tanév végi osztályozó vizsgák letétele azonban minden tantárgyból kötelező.

2.16. Vendégtanulói jogviszony

A vendégtanulói jogviszony létesítésének a kérelmét annak az iskola igazgatójához kell benyújtani, ahol a tanulónak a tanulói jogviszonya fennáll. Az igazgató a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát, tartós gyógykezelés alatt álló tanuló esetében az egészségügyi intézmény vagy a rehabilitációs intézmény javaslatát.

Az igazgató a kérelemről meghozott döntéséről értesíti kiskorú tanuló esetén a szülőt, egyéb esetben a tanulót és a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskolát, a tartós gyógykezelésben részesülő tanuló esetén az egészségügyi intézmény vagy a rehabilitációs intézmény vezetőjét.

A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

Megszűnik a vendégtanulói jogviszony ha;

a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülője kérelmére megszünteti.

a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola igazgatója megszüntetheti a vendégtanulói jogviszonyt, ha a tanuló a foglalkozásokról igazolatlanul legalább tíz alkalommal távol maradt, vagy a tanuló a vendégtanulói jogviszonyból eredő kötelezettségeit nem teljesítette.

A vendégtanulói jogviszonyt létesítő intézmény igazgatója a véglegessé vált döntésről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt és a tanulóval tanulói jogviszonyban álló iskola igazgatóját.

Az ideiglenes vendégtanulói jogviszony megszüntetésének időpontjában a jogviszony megszűnésének tényéről és időtartamáról, a tanuló tanulmányi eredményéről, a tanuló igazolt és igazolatlan hiányzásáról a fogadó intézmény igazolást állít ki.

A tanuló mulasztását igazoltnak kell tekinteni a tanuló ideiglenes jogviszonyának ideje alatt.

2.17. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgáinak lebonyolítása, azok rendjének szabályozása. A vizsgaszabályzat szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.
- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*
- *pótló vizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- akinek külömbözeti vizsga szükséges,
- és a pótló vizsgák esetében.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója külömbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a Pedagógiai Program hatálybalépésének tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Osztályozó vizsga

Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást

gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgálathoz vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól. - engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Sikeres osztályozó vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 15 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán a tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az főigazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között – a társiskolákkal egyeztetett időpontban szervezhető.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az főigazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
  - ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet, - ha kell szavazást rendel el.
- Kérdező tanár(ok)
- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
  - lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az főigazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért. Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlpra és jelenti az főigazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlpra és értesíti az főigazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai

Egy napon három szóbeli vizsga tehető le:

- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 15 percet tarthat
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít, és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az főigazgatót, aki a törvények alapján dönt.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgatárgyak követelményrendszere:

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A vizsgatárgyak részei

Magyar irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem/ Állampolgári ismeretek	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret/ Természettudomány	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga

Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Hon és népismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Hittan	szóbeli vizsga
Digitális kultúra	gyakorlati vizsga
Vizuális kultúra	gyakorlati vizsga
Technika és tervezés	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Ének-zene	gyakorlati vizsga
Dráma és színház	gyakorlati vizsga

A vizsgák értékelésének rendje

A vizsgák értékelése a pedagógiai programban foglalt értékelési rend szerint történik.

2.18. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanuló felvételéről az főigazgató az ügyben érdekelt osztályfőnök véleményének ismeretében dönt.

Túljelentkezés esetén az elsődleges döntési szempont a család, illetve a gyermek hitbéli elhivatottsága.

A felvételi eljárás különös szabályai

A beiskolázást az főigazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár. A tanulók felvételéről az főigazgató dönt.

Az elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola főigazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele utáni 8 napon belül.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját és eltökéltek legyenek annak megvalósítására.

Az első évfolyamra jelentkezőknél szülőikkel beszélgetve (hitélet, nevelés), a gyerekekkel játékosan ismerkedünk.

Plébánosi (lelkészi) ajánlást kérünk.

A felvétel rendje:

Az általános követelményeket kiegészítő szempontok az 1. évfolyamon:

- idősebb testvér már az iskola tanulója; -

egyházközösséghez tartozás.

A beiratkozás az állami, önkormányzati fenntartású iskolák beiratkozási időpontjával összhangban végezzük.

Jelentkezés módja: a kitöltött iskolai jelentkezési lap leadása.

3. Az iskola helyi tanterve

Az iskola helyi tanterve a honlapon elektronikusan elérhető, terjedelme miatt ez a dokumentum nem tartalmazza.

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról rendelet mellékleteként megjelent:

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	Magyar nyelv és irodalom								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
5	Matematika								
6	matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
7	Történelem és állampolgári ismeretek								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Természettudomány és földrajz								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	Idegen nyelv								
20	első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
21	második idegen nyelv								

22	Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiismeret*								
27	Technológia								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	Testnevelés és egészségfejlesztés								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
36	Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1
Matematika	4	4	4+1	4
Hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1
Idegen nyelvek				2+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5

Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3
Matematika	4	4	3	3+0,5
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			2	1
Biológia			2	1
Földrajz			1	2
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+0,5	3+1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			0,5	0,5
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

A kerettanterv az egyes tantárgyak előírt kötelező közös ismeretanyagának tanításában 90%-nyi időkeretet határoz meg. A fennmaradó 10%-os időkeret felhasználást a tanterveknél megjelöltük.

Választható tantárgy:

Az iskola minden tanév elején tájékoztatja a tanulókat és a szülőket a választható tantárgyakról, szakkörökről, sport- és egyéb foglalkozásokról.

A választható tantárgyak és foglalkozások kínálatát az iskola tantárgyfelosztása, személyi és tárgyi feltételei alapján a főigazgató hagyja jóvá.

A tanulók a választható tantárgyra, foglalkozásra írásban jelentkeznek a megadott határidőig. A választás a tanév végéig szól, attól eltérni csak indokolt esetben, a főigazgató engedélyével lehet.

Pedagógusválasztás:

A választható tantárgyak esetében a pedagógusválasztás lehetőségét az iskola — a rendelkezésre álló erőforrások függvényében — biztosítja.

Amennyiben egy tantárgyat több pedagógus is taníthat, a tanulók (vagy szülők) írásban jelezhetik választási igényüket, amelyet a főigazgató mérlegel.

- a 4. évfolyamtól induló idegen nyelv oktatásában (heti 3-4-4-3,5-4) angol vagy német nyelv tanulása,

-A tanulószobai felvételtől a szülők igénye, a munkaközösség-vezetők (pedagógusok) véleménye alapján az iskola főigazgatója dönt. Gyámhatósági kezdeményezés esetén a felvétel nem tagadható meg.

* A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgy szervezése megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében, továbbá tömbösítve is.

A hon- és népismeret tantárgy az 5–8. évfolyamok valamelyikén összesen egyéves időtartamban, heti egy órában a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandó.

3.2 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Kulcskompetenciák:

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

A tantárgyak tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és - értelmezés megalapozásán van.

A sikeres óvoda–iskola átmenet, gyengéd átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezdekéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok: beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba. Az olvasás és az írás sikeres elsajátításához elengedhetetlen képességek folyamatos fejlesztése és diagnosztizáló értékelése, a köznevelési intézmény feladata.

Az anyanyelvi készségek és képességek, kompetenciák valamennyi tanulási területen meghatározzák a tanuló későbbi előmenetelét. Ezek elégtelen szintje az egyes tantárgyakban megmutakozó alulteljesítésben, valamint a lemorzsolódásban, a végzettség nélküli iskolaelhagyásban nyilvánulhat meg. A készségfejlesztésnek és felzárkóztatásnak ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési

szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni.

Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés fejlesztése, a második évfolyam végén zárul. Ebben a szakaszban folyamatos diagnosztizáló és fejlesztő, tanulást támogató értékeléssel kell követni az eltérő beszéd-készséggel, nyelvi adottságokkal iskolát kezdő tanulók képességeinek alakulását. A késleltetett írástanítás lehetővé teszi a hosszabb és alaposabb írás előkészítést és az ehhez kapcsolódó differenciált fejlesztő tevékenységeket.

A tanulási terület legfontosabb tanulási eredménye az olvasás és az írás, mint alaptechnika elsajátítása, valamint a szövegértéshez és - értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása. Az olvasóvá nevelést támogatja a tanulócsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása.

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében a nyelvtani szabályok megismertetése helyett a tanuló kreatív játékos, alkotó jellegű vagy kísérletező feladatokkal, változatos munkaformákban tapasztalja meg a nyelv összefüggéseit, működését.

A tantárgyi készségfejlesztés komplex rendszert alkot azokkal a tantárgyakkal, amelyek a zenei hallást, a ritmuskészséget, a mozgást, a mozgásügyességet, a manuális készségeket, az idő- és térbeli szekvenciák azonosítását és követését, a téri-vizuális és időbeli tájékozódást fejlesztik.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A magyar nyelv és irodalom tanulási terület két tantárgy összekapcsolásával jött létre. Nyelvi meghatározottságuk, tudományterületi összekapcsolódásuk, közös fejlesztési céljaik ellenére önálló diszciplínák, saját szerkezeti és tartalmi elemekkel. Mindkettő saját logikája mentén szerveződik, így a kerettantervben is külön jelennek meg, tananyagtartalmuk, fejlesztési területeik, tanulási eredményeik szerint.

A felső tagozatos tananyag szervesen kapcsolódik az alsó tagozatban elsajátítottakhoz, valamint a tanulók életkori sajátosságaihoz. A képzési szakasz első felében motívumokra épülő témakörök uralják a tananyagot. Ezek biztosítják a tanulási szakaszok közötti átmenetet, az alapképességek és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

A képzés második szakaszában a fő tananyagszervező elv a kronológia. Ennek célja, hogy a tanulók megismerjék a magyar és a világirodalom néhány nagy korszakát, művelődéstörténeti korszakát, az irodalmat a történelmi-társadalmi folyamatok részeként

lássák, és ismereteiket össze tudják kötni más tantárgyak tananyagtartalmaival. Ebben a képzési szakaszban válik feladattá az irodalmi műfajok megismerése és a műfaji sajátosságok felismerése. Ekkor ismerkednek meg az alapvető verstani és stilisztikai jellegzetességekkel is.

Az irodalmi ismeretek elsősorban az olvasás öröméhez, a különféle befogadási, értelmezési stratégiákhoz, az irodalmi művek kontextusaihoz vezető utakat mutatják meg, ezzel előkészítve az irodalmi művek eszme-, stílus- és hatástörténeti, valamint történelmi nézőpontú értelmezését.

Az anyanyelvi ismeretek és készségek alapvetően a tanuló nyelvhasználatának fejlesztését szolgálják.

A tanórai és az iskolán kívüli tevékenységeket úgy kell megtervezni, hogy alkalmazkodjanak a tanuló társadalmi, kulturális és életkori sajátosságaihoz, és segítsék az adott esetben szükségessé váló differenciálást (felzárkóztatás, tehetséggondozás). Az iskolai munka során törekedni kell a módszertani sokszínűsége, az aktív tanulói tevékenységekre épülő módszerek alkalmazására (gyűjtőmunka, projektek, kooperatív, együttműködésen alapuló változatos és ötletgazdag írásbeli és szóbeli feladatok).

A tantárgyak fejlesztési céljai csak úgy valósíthatók meg, ha a tanuló a magyar órák aktív alakítójává válik, és nem csupán passzív befogadóként vesz azon részt. A tanulói tevékenységekre és együttműködésre épülő módszerek erősítik a tanuló problémamegoldó képességét, és képessé teszik őt arra, hogy összekapcsolja a különböző forrásokból nyert sokféle információt.

Az 5–8. évfolyamon a tanítás célja az is, hogy megfelelően előkészítse a középiskolai tanulmányokat.

A tervezéskor figyelembe kell venni a középiskolai felvételi vizsgák elvárásait, azaz a középiskolák ismert bemeneti követelményeit.

Az értékelési eljárások alkalmazásakor fontos a tanuló teljesítményének kiegyensúlyozott, szóban és írásban történő megítélése.

Alapvető nevelési célunk:

1. érett, felelős keresztény személyiségű emberek formálása, a személyes hit elmélyítése, a keresztény világnézet kialakítása

2. egyéni képességek kibontakoztatása, tehetséggondozás, sikeres felvételig való felkészítés
3. egyéni képességek kibontakoztatása, szükség esetén felzárkóztatás, tehetséggondozás, sikeres felvételig való felkészítés, helyes önértékelés kialakítása.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe. A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érékkesztő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanuló számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül.

3.3 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba léphet, ha az adott tanév végén minden tantárgyból teljesítette a tantervi követelményeket, és év végi osztályzata legalább elégséges (2).

Ha a tanuló egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet a tanév végén vagy a javítóvizsga-időszakban.

A javítóvizsga sikeres letétele esetén a tanuló magasabb évfolyamba léphet.

A tanuló nem léphet magasabb évfolyamba, ha:

- a tanév végén kettőnél több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- vagy a javítóvizsgát nem teljesítette eredményesen.

Az alsó tagozaton (1–4. évfolyam) a tanuló továbbhaladásáról az osztálytanító javaslata alapján a nevelőtestület dönt.

Felső tagozaton (5–8. évfolyam) a tantárgyi osztályzatok alapján a továbbhaladás automatikus, amennyiben a tanuló megfelelt az előírt követelményeknek.

Sajátos nevelési igényű (SNI) vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében a döntés során az egyéni fejlesztési tervet, illetve a szakértői véleményt is figyelembe kell venni.

3.4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.

§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéstáborozás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.

Iskolánkban:

1-2. évfolyamon a mindennapos testnevelés 5 órája, a testnevelésóra keretein belül heti 3 testnevelésórával, 1 néptáncórával

3-4. évfolyamon a mindennapos testnevelés 5 órája, a testnevelésóra keretein belül heti 2 testnevelésórával, 1 néptáncórával, 1 úszásórával

5-6. évfolyamon a mindennapos testnevelés 5 órája, a testnevelésóra keretein belül heti 2 testnevelésórával, 1 néptáncórával, 1 úszásórával

7-8. évfolyamon a mindennapos testnevelés 5 órája, a testnevelésóra keretein belül heti 3 testnevelésórával, 1 társastáncórával

A diáksport révén diákjaink részt vehetnek a különféle versenyeken: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyeken, a diákolimpián, a KIDSversenyeken, a különféle iskolai kupa-küzdelmekben.

3.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Felmérjük intézményünk tanulói összetételét, és kiemelten a hátrányos (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó adatokat.

(HH tanuló: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a. szülő vagy a gyám legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik
- b. legalább 12 hónapig álláskereső

HHH tanuló: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az előbbiek közül legalább kettő fennáll vagy nevelésbe vett

SNI tanuló: szakértői bizottság által jegyzett, sajátos nevelési igényű gyermek.)

KONKRÉT CÉL MEGFOGALMA ZÁSA	KONKRÉT INTÉZKEDÉS MEGFOGALMAZÁS A	FELELŐS SZEMÉLY	EREDMÉNYESSÉG MÉRÉSE
a HHH tanulók számára délutáni elfoglaltság megszervezése	tanulósobai foglalkoztatás, felzárkóztatás	Főigazgatóhelyettes, osztályfőnök, szakos pedagógus	foglalkozási napló létszáma (nem feltétlenül számszerűsítés kerül ide mindig, lehet azt is megfogalmazni, hogy „javuló tendenciát mutat”, stb.)
	Felmenő rendszerben felvett HHH-s diákok arányos elosztása a két párhuzamos osztály között	Főigazgató és mindenkori osztályfőnökök	Tanulói nyilvántartási lapok

Az iskolában alkalmazott fejlesztő pedagógus a tanulóval készült szakvéleményben jelzett nehézségek ellátását fejlesztő foglalkozások keretében végzi. A logopédiai ellátást igénylő tanulók fejlesztéséhez logopédust alkalmazunk. Felhasználjuk gyermekeink fejlesztésére a mozgásterápiát és a vizuális terápiát, önismereti csoport.

3.6. Az iskolai beszámoltatás

A tanulók értékelésének formái, módszerei és rögzítése

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanuló érdemjegyeit/értékelését a KRÉTA napló tanulmányi rendszerében a pedagógusnak az értékelést követően mielőbb, legkésőbb 2 nappal annak megszerzése után rögzítenie kell.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi:

- a tanuló előzetes tudását,
- aktuális fejlettségi szintjét,
- egyéni fejlődési lehetőségeit,
- életkori sajátosságait,
- az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását
- a pedagógiai célokat.

A kiinduló állapot értékelése (**diagnosztikus mérés**) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet:

- a tanulók meglévő tartalmi tudására,
- aktuális készség- és képességfejlődési szintjére,
- hozzáállására, viszonyulására.

Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat.

Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a **fejlesztő, tanulást segítő értékelés** és ennek visszajelzése a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az **összegző értékelés** célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az **összegző értékelés** minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát.

Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak tekintjük, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

Az értékelés a tanulókat egyéneként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Rendszeres, folyamatos, személyre szóló, ösztönző értékelésre törekszünk.

Az értékelés kifejezésének néhány általunk is használt módja:

- metakommunikációs jelzések
- szóbeli, vagy írásbeli vélemény
- pontozás; százalékos értékelés
- szimbólumok adása
- tárgyjutalom, oklevél
- osztályzat,
- szöveges értékelés

A szöveges értékelés során a pedagógus a gyermek egész személyiségének vizsgálatát, sokoldalú megismerését, elfogadását, folyamatos fejlesztésének végiggondolását végzi.

Valamennyi tanulót félév végén és év végén értékelni kell.

Az osztályfőnöki értékelés:

- együttműködés a társakkal és a pedagógusokkal
- konfliktuskezelés
- a szabályok betartása
- a közösségben, osztályban elfoglalt hely
- felelősségtudat
- kezdeményezőkézség
- önbizalom

A tanulás értékelése:

- a munkavégzés rendezettsége - munkafegyelem
- a felszerelés
- házi feladat megléte
- odafigyelés, összpontosítás
- önállóság
- segítségkérés és adás

- együttműködés
- érdeklődés
- aktivitás
- munkatempó
- hatékonyság,

A szociális fejlettség:

- együttműködés
- szokásrendszerhez való viszonya
- önértékelés

Az 1. évfolyam tanulói az első félév zárásakor és év végén szóveges értékelést kapnak.

Ez a szóveges értékelés kifejezi, hogy a tanuló

- kiválóan,
- jól megfelelt,
- megfelelt az elvárásoknak, esetleg - felzárkóztatásra szorul.

Ez utóbbi esetben a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tární a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket. Minderről, és arról, hogy a felzárkóztatásra milyen segítséget nyújt az iskola, tájékoztatást adunk. A szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről. Az értékelés célja, hogy a gyerek aktív részese lehessen saját fejlődésének.

A második évfolyamtól és a többi évfolyamon osztályzattal értékelünk.

A tanuló tudásának értékelése, minősítése:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése:

- példás (5)
- jó (4)

változó (3)

rossz (2)

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése:

példás (5)

jó (4)

változó (3)

hanyag (2)

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Az adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

Az értesítő és bizonyítvány osztáskor minden tanuló kap az osztályfőnökétől egy a magatartását és szorgalmát értékelő lapot is. Ez fejlesztő célú szöveges értékelés, ahol a gyermekek kiválóságai mellett szelíd módon megjelenhet a biztatás is. Mindenkit sajátos módon, egyedileg és szeretettel kell értékelni. Az osztályfőnök ennek elkészítésében támaszkodik az osztályban tanító pedagógusok és a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak véleményére.

Különböző típusú értékelések kritériumai

A szaktanár rendszeresen értékeli tanulói tudását, félévente legalább a heti óraszám + 1 osztályzatot (de legalább félévi 3 osztályzatot) ad minden tanítványának.

Két héten belül kijavítja az iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja.

A tanulóknak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követő órán ismerteti a tanulókkal. Az osztályzatokat folyamatosan bejegyzik a naplóba.

A tanuló egy írásbeli vagy szóbeli feleletére csak egyetlen osztályzat adható (kivételt képez a magyar nyelv és irodalom dolgozatok értékelése)

Tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról.

Szóbeli felelet

Tartalma: adott tananyag összefüggő, esetleg kérdések alapján történő elmondása.

Jeles: Összefüggő, kérdésekre adott önálló felelet, ismétlő és legfeljebb egy segítő tanári, vagy tanulói kérdéssel.

Jó: Több segítő kérdéssel elmondott önálló felelet

Közepes: Kérdések alapján a tananyag elmondása

Elégséges: A NAT és a Helyi tanterv minimum szintjének teljesítése adott tananyagból kérdésekre

Elégtelen: minimumszint alatti teljesítmény.

Írásbeli feladatok értékelése

Formái: írásbeli felelet, röpdolgozat, témazáró dolgozat, felmérések.

Az írásbeli felelet, röpdolgozat íratásáról nem köteles a nevelő előre tájékoztatni a tanulót, szabadon dönthet alkalmazásáról. Nem lehet azonban az írásbeli beszámoltatást a fegyelmezés eszközeként alkalmazni a tanítási órán. Lehetőséget kell adni a tanulónak a beszámoló előtt a felkészülésre. Ezeknek az írásbeli beszámoltatásoknak ugyanolyan súllyal kell bírniuk a tanuló félévi és tanév végi értékelésében, mint a szóbeli feleleteknek.

Felmérések

A tanulók folyamatos értékelésében fontos szerepe van a felméréseknek. Felméréseket a bevezető, kezdő alapozó és fejlesztő szakaszban egyaránt készítünk magyarból, matematikából, környezetismeretből tanév elején, félévkor és év végén. Az év eleji felmérések diagnosztikusak, melyek az ismétlést követik, így tájékozódó jellegűek, ezért nem osztályozzuk. A félévi felmérésekben készségeket mérünk (szövegértés, helyesírási, számolási készség, alpműveletek).

Az év végi felmérésekben (szummatív felmérés) a helyi tantervben meghatározott követelményeket mérjük.

Az írásbeli dolgozatokat, felméréseket lehetőség szerint a következő tanítási órára ki kell javítani, és két héten belül meg kell beszélni a tanulókkal a hibatípusokat, és meghatározni a továbbhaladás irányát.

Írásbeli felelet, röpdolgozat:

Tartalma: az adott tananyag (összefüggően), vagy kérdésekre egyenként adott válaszokkal történő ellenőrzése. Alapfogalmak, jelzések, szabályok, törvényszerűségek, összefüggések ellenőrzése néhány fővel, vagy minden tanulóval.

A tanulók tanulmányi munkájának egységes értékelése érdekében a teljesítményt százalékos arányban fejezzük ki.

1. osztályban szövegesen:

Kiváló	91-100%
Jól megfelelt	78-90%
Megfelelt	65-77%
Felzárkóztatásra szorul	64% alatt

2 osztály év végétől 4. osztályig érdemjegyekkel:

Jeles	91-100%
Jó	78-90%
Közepes	65-77%
Elégséges	51-64%

Témazáró dolgozat, összefüggések számonkérése:**1. osztályban szövegesen:**

Kiváló	91-100%
Jól megfelelt	76-90%
Megfelelt	65-75%
Felzárkóztatásra szorul	64% alatt

2 osztály év végétől 4. osztályig érdemjegyekkel:

Jeles	91-100%
Jó	76 -90%
Közepes	61-75%
Elégséges	41-60%
Elégtelen	0-40%

5-8. évfolyamon:

Matematika, fizika, történelem, állampolgári ismeretek, digitális kultúra, kémia, biológia-egészségtan, földrajz, ének-zene, természettudomány, hittan, vizuális kultúra, hon- és népismeret, technika és tervezés, színház és dráma tantárgyakból:

Összefüggések számonkérése

Jeles	90-100%
Jó	75-89%
Közepes	51-74%
Elégséges	34-50%
Elégtelen	0-33%

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvek:

Összefüggések számonkérése

Jeles	90-100%
Jó	76-89%
Közepes	60-75%
Elégséges	50-59%
Elégtelen	0-49%

Témazáró dolgozat

Megegyezik az írásbeli felelet elvárásainak százalékos arányaival.

Javítási lehetőség: a pótlólag felkészült tanuló a témazárót követő időszakban beszámolhat, javíthat.

Értékelések súlyozása az e-naplóban:

Témazáró 150%

Szóbeli, írásbeli felelet: 100%

Röpdolgozat 50%

Szorgalmi feladat: 50%

3.7. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

Házi feladat:

A házi feladat a már megértett tananyag rögzítésére, elmélyítésére szolgál. Az oktatás keretében csak annyi házi feladat adható, amennyit egy átlagos képességű gyerek a délutáni tanulási időben meg tud oldani.

A tanulószobai foglalkozás keretében legalább az írásbeli házi feladat elkészítését meg kell követelni a tanulóktól.

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.
- Hosszabb iskolai szünet esetén nem adunk házi feladatot.

3.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a hittan; az idegen nyelv; a digitális kultúra, technika és tervezés tantárgyakat valamely más tantárggyal (elsőséget élvez a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Az 1-2. évfolyamon 1-1 tanórát matematikából és magyar nyelv és irodalomból lehetőség szerint csoportbontásban tanítunk.

3.9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

20/2012 (VIII.31) EMMI Rendelet 81. § (1) Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban, április, május hónapokban, Netfit-fittségmérési módszer alkalmazásával tanévenként, a felső tagozatos évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai

állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakokra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

(2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI) Testmagasság mérése- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás Vázizomzat

fittségi profil:

Ütmezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütmezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje Helyből

távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

3.10. Az iskola nevelési elvei

Egészségnevelési munkaterv készül, mely évfolyamokra bontva tartalmazza az adott korosztály legfontosabb egészségnevelési céljait, feladatait.

- A tisztasági vizsgálatok részeként a hajápolás, körömápolás, öltözködés.
- A védőnői szűrővizsgálatok közben táplálkozásról, a mozgáshiány következményeiről, helyes testtartásról és a felmerülő problémákról esik szó.
- A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;

Pszichohigiénés nevelés

- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés, szociálhigiénés nevelés
- a stressz- és feszültségoldás metódusai

Célok	Feladatok/Programok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	Komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása: Magyar Diáksport napja Aktív Magyarország Úszásoktatás Kerékpártúrák Flashmob Fogászati szűrőprogram Mézeskalács kupa Gyümölcsnap- zöldségnap Nyuszi kupa Katolikus iskolák bajnoksága Pünkösdi kupa Sportágválasztó Olimpiai kvíz Sportversenyek városi, egyházmegyei, országos szervezésben	Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.

<p>Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása</p>	<p>Annak tudatosítása a tanulóknban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze . a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknban az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része. Védőnői előadások Teremtésvédelmi hét Pedibusz program Kerékpáros- nap Saferinternet Meghívott előadók ezekben a témakörökben.</p>	
<p>Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása</p>	<p>Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása. Családi életre nevelés Apa-fia, Anya- lány programok Önismereti csoport Osztályfőnöki órák</p>	

Az egészségnevelés várható eredményei

- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

3.11. Az iskola környezeti nevelési elvei

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás, a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelen kutatásainak aspektusai és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek térnumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák. Alapelve:

A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Célja:

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Területei:

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása.

- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés szinterei a, minden tanulót egyformán érintő elemek

Példamutató iskolai környezet

- Tantermek, folyosók, udvar virágos környezet kialakítása,
- Anyag és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása, Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése, Szelektív hulladékgyűjtés.
- Egyéb foglalkozások, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozások, Projektnapok iskolán kívüli helyszíneken, kirándulásokon.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
Környezettudatos magatartás elősegítése	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten	Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.

A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészségmegőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontossága.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése. Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
Környezettudatos értékrend „ökológiai morál” kialakítása	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés:

- Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés, az eltérő tanítási foglalkozásokon (kirándulás, múzeumi, állatkerti órák, ...).

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, táborok,
- Környezetvédelmi akciók,
- Előadások, kiállítások,
- Rendszeres természetjáró túrák,
- DÖK-nap.

A környezeti nevelésében résztvevők

- Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok
- Külső résztvevők: szakemberek: környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények

3.12. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

3.13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás értékelésének elvei

Példás magatartású az a tanuló, akinek iskolai és iskolán kívüli viselkedése és hitélete példamutató. Az iskolai házirendet megtartja és másokkal is megtartatja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja, kezdeményező, bekapcsolódik a közösség vezetésének munkájába. A tanárok 90-95%-a példásnak tarja, és a többiek sem adnának jónál rosszabbat.

Jó magatartású tanuló, aki az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. A közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez. A körülötte történő laza viselkedések ellen nem mindig lép fel. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Magatartáskultúrája esetenként kifogásolható. Vigyáz iskolája, közössége vagyonára és a jó hírnevére.

Változó magatartású az a tanuló, akinek viselkedésével szemben kifogások merülnek fel. Igyekezete ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei.

A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt.

Felelősségtudata, szimpátiája a jó és rossz között ingadozó. A közös programokról távol marad.

Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias.

Indulatait nem mindig képes fékezni. Hangneme kifogásolható.

A fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesül.

Rossz magatartású az a tanuló, aki a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be. Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen. Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző. Iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesül.

Megjegyzések:

1. A fenti minősítéseket módosíthatják a Házirendnek az igazolatlan hiányzásokra vonatkozó előírásai.
2. A rendszeres templomi szolgálat a magatartás minősítését pozitívan befolyásolja.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példás a tanuló szorgalma, ha munkáját, rend, fegyelem, pontosság jellemzi, hitéletében is példamutató. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten akaratát megfeszítve maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába. Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken. Ha képességeinek hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni.

Jó a tanuló szorgalma, ha az elért átlageredménye képességeinek megfelelő, és általában szorgalmas munkájának köszönhető, de akaratának különleges megfeszítésére nincsen szükség.

Változó a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként igyekszik. Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Időnként nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.

Hanyag a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

3.14. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Jutalmazás

Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérettel jutalmazza. Ezek a naplóba, anyakönyvbe és a bizonyítványba bevezetésre kerülnek.

A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy főigazgatói dicséretben részesíthetők. Ez az ellenőrzőbe és a naplóba kerül bejegyzésre, és a havi illetve év végi magatartás vagy szorgalomjegyben is meg kell jelennie.

Kiemelkedő, tanórán felüli tanulmányi, vagy más jellegű, az iskola hírét öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók könyv-, vagy más tárgyjutalomban részesülhetnek, amelyet lehetőleg ünnepélyes körülmények között adunk át.

Büntetés

Az alapvető viselkedési szabályok, vagy a házirend ellen vétő diákok a vétek súlyának és a kihágások gyakoriságának figyelembevételével az alábbi módon büntethetők:

Szóban: szaktanári -, osztályfőnöki -, főigazgatói elbeszélgetés, figyelmeztetés, elbeszélgetés a szülőkkel

Írásban: szaktanári -, osztályfőnöki -, főigazgatói intés vagy megrovás.

Ezek a súlyoknak megfelelően a havi és az év végi magatartás-, illetve szorgalomjegyben is tükröződnek. Minden esetben a naplóba és az ellenőrzőbe bejegyzésre kerülnek.

Tudomásulvételét a szülő aláírásával jelzi.

Különlegesen minősített esetekben a tantestület fegyelmi bizottságot hozhat létre az ügy kivizsgálására. Határozatai között szerepelhet az okozott kár megtérítése, a diák áttétele másik osztályba, eltanácsolása az iskolából, vagy átirányítása másik iskolába. A fegyelmi eljárás megkezdéséről és döntéséről a szülőket időben értesíteni kell.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A pedagógiai program érvényességi ideje, hatályba lépése: az intézmény pedagógiai programját a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezeti be.

A pedagógiai program felülvizsgálata, módosítása

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A dokumentum módosítása az iskola nevelőtestületének feladata, amelyet az főigazgató vezet.

Ő kíséri figyelemmel a teendőket, megtervezi a feladatokat.

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az főigazgató
- a nevelőtestület tagjai,
- a szakmai munkaközösségek, a szülői közösség, a fenntartó.

A pedagógiai program módosításának lehetőségei:

A nevelőtestület 50%-ának igenlő szavazata szükséges a módosítás kezdeményezéséhez.

A szülői közösség (osztályonként két fő) 75%-a kezdeményezheti a módosítást a nevelőtestület felé

I. ÓVODA

Az óvoda adatai

Az intézmény neve:

Szent Imre Katolikus Általános Iskola Tagóvodája

Felvehető maximális gyermeklétszám:

70

Az intézmény felügyeleti szerve és fenntartója:

Szent Mihály Intézményfenntartó (SZEMI)

2600 Vác, Migazzi Kristóf tér 5.

A tagóvoda elérhetőségei:

telefon: 06-28-416-439

e-mail: szentimreovoda.godollo@gmail.com

A Pedagógiai Program felülvizsgálata, hatálybalépése, elérhetősége

Az intézmény pedagógiai programjának felülvizsgálatát és módosítását az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának változásai, egyéb vonatkozó törvényi jogszabályváltozások és a Szent Imre Katolikus Általános Iskola Tagóvodájának sajátosságai teszik szükségessé.

A módosított pedagógiai programot a nevelőtestület készíti és fogadja el, a szülői közösség képviselője véleményezi és a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba.

A dokumentum nyomtatott változata betekinhető a tagóvodában, az elektronikus változat elérhető az intézmény honlapján: www.szimre.hu

1. A Tagóvoda

1.1. A Tagóvoda bemutatása

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Gödöllőn, a város két különböző pontján működik. Az iskola a város szívében található, tömegközlekedéssel jól megközelíthetően. A tagóvoda Gödöllő blahai részén helyezkedik el családi házak között, távol a központtól, nyugodt környezetben. Séta távolságra van egy közeli erdő és egy tó, ami remek alkalmat nyújt a természet változásainak a megfigyelésére.

Intézményünk különös figyelmet fordít a folyamatos fejlesztésekre, innovatív törekvések megvalósítására. Rendelkezünk a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel. Tágas udvarunkon található játékaink korszerűek, folyamatosan bővülnek.

A hitéleti nevelésen mellett a teremtésvédelem is fontos hangsúlyt kap a pedagógiai munkánkban. Jelenleg három vegyes életkorú csoportban 3-7 év közötti gyermek nevelését biztosítja óvodánk. Szakmailag jól képzett, óvodapedagógusok, nevelés folyamatát segítő dajkák és pedagógus asszisztensek várják a hozzánk érkező gyermekeket.

1.2. Az óvoda létrehozásának rövid ismertetése

Az egyházközség csoportjainak fejlődésével, egyre erősebbé vált a katolikus óvoda megalapításának igénye, hogy ez az intézmény is erősítse fiatal családjainkat, közösségeinket. Szecsődi Péter plébános atya gondviselő szeretete, Máthé László és családjának felajánlása és áldozatos munkája, az egyházközség és az önkormányzat anyagi segítsége lehetővé tette 2005 tavaszán az óvoda tervezését, építését, 2006 szeptemberétől pedig két csoporttal történő elindulását.

Sokan támogatták és támogatják ma is egyéni felajánlásukkal, munkájukkal az intézményt.

1.3. Az óvoda küldetésnyilatkozata

Az Egyház Krisztustól kapott parancsa a misszionálás, az emberek Isten felé vezetése, alapvető magatartása, lelkiisége kell, hogy legyen a Krisztust követő embernek. (Mt 5,11–16) Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Az Egyházban a katolikus óvoda szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az óvodákat, amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”³

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja saját képére és hasonlatosságára, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

1.4. Az óvodai nevelésben megjelenítendő értékek:

- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása,
- a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása, a szeretet, a megbecsülés és a bizalom légköre,
- a keresztény pedagógia megjelenítése a gyermek személyiségének alakításában, s közvetetten a családok életére is hatással lehet.
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek biztosítása, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékokra,
- a játékon és tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek, emberi értékek közvetítése

Intézményünk nyitott mindazon családok számára is, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

1.5. Az óvoda küldetése a pedagógus felé

Mint minden nevelési és oktatási intézményben, a katolikus óvodában folyó nevelés is pedagógusfüggő. A hitelesség minden nevelés alapja. Intézményünk a céljait csak akkor

---

³ Egyházi Törvénykönyv (C.I.C. 796. 1. kánon)

érheti el, ha az óvodapedagógusokat, a nevelőmunkát segítő dolgozókat, az egész alkalmazotti közösséget is áthatja Isten és ember szeretetének egyetemes parancsa. A pedagógusok elsősorban saját személyiségükkel dolgoznak, ezért elengedhetetlen a hitéletben való egyéni fejlődés, önismereti munka. A munkatársak a fenntartó által megfogalmazott erkölcsi elvárásokkal azonosulnak, munkájukat aszerint végzik.

1.6. Az óvoda küldetése a gyermek felé

A Teremtő öröktől fogva ismer minden embert. Szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a szereteten, bizalmi kapcsolaton alapuló neveléssel kell felszínre segíteniük azoknak, akik a gyermekért felelősek. A mindennapi feladatokhoz erőt adnak Jézus szavai:

„Aki pedig befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, az engem fogad be.” (Mt 18, 1-5)

2. Pedagógiai alapelveink

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá, de fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmasak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifformálására.⁴

Az óvodánknak az a célja, hogy sokoldalú képességfejlesztés segítségével a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődést biztosítsa; elősegítse, megteremtse ennek feltételrendszerét. Először megnézzük a célt és aztán ahhoz alakítjuk az eszközeinket. Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveit figyelembe véve vallásos neveléssel, az egészséges életmód kialakításával, érzelmi neveléssel, szocializáció biztosításával, értelmi fejlesztéssel, testi és lelki szükségletek kielégítésével alakítja a gyermek személyiségét.

A gyermek; a saját ritmusában növekszik és fejlődik. Építünk erősségeire, amivel az esetleges lemaradásokat is könnyebben tudja majd behozni. Kölcsönös elfogadásra és elismerésre törekszünk a mindennapjaink során. Éppen ezért igyekszünk az erőfeszítést

---

⁴ Egyházi Törvénykönyv (C.I.C. 794-795. kánon)

dicsérni a kész munka helyett. Biztosítjuk a gyermeket az egyértelmű segítő szándékunkról, megadjuk neki a tévedés lehetőségét és biztosítjuk számára az újrakezdést. Világos elvárásokat támasztunk, jól áttekinthető, egyéni bánásmód szerinti feladatot adunk, ezzel is segítjük a belső motiváció kialakulásának folyamatát.

Óvodánk pedagógiai munkájának célja, feladata:

- Elősegíteni a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével célja (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is) az iskolára való felkészülés. Olyan szerető Istenkép kialakítására törekszünk a gyermekekben, amely a későbbi életükben biztos támaszuk lehet, akihez mindig bizalommal fordulhatnak, mert megértésre, elfogadásra, szeretetre találnak. A gyermekeket segítjük abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve Istent és embertársait szerető-emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony), , tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A gyermekek morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjainak és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeinek kimunkálásai.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a gyermekek önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitásának fejlesztése.
- Megfelelő tér és idő biztosítása, hogy a gyermekek átélhessék az érzelmeiket, az élményeiket, hiszen ezeken keresztül épül az idegrendszer. Ehhez a legmegfelelőbb eszközeink többek között a beszélgetés, a játék, a zene és a művészetek.
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele.

2.1. Gyermekképünk

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. A gyermeki személyiséget gondoskodás, tisztelet, elfogadás szeretet, megbecsülés övezze, nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Ezeket az alábbi feladatokkal segítjük elő: a megfelelő személyi és tárgyi környezettel,

- a vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával, megismertetésével,
- az egészséges életmód alakításával,
- az érzelmi neveléssel,
- az erkölcsi neveléssel,
- a közösségi neveléssel,
- az anyanyelvi neveléssel,
- az egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel,
- a testi és lelki szükségletek kielégítésével.

2.2. Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

A katolikus óvoda a katolikus köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, amely kiegészítője a családi nevelésnek a gyermek (2,5) 3. életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció, melynek megvalósulása során a gyermekekben

megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak, módszereknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul az emberi értékek közvetítéséhez.

2.3. Óvodánkat jellemzi

A tevékenységközpontúság:

- amelyben, tiszteletben tartjuk a gyermek egyéni sajátosságait, jogait, tudatosan építünk a gyermeki aktivitásra és alkotásra,
- amelyben kialakul egy olyan élettér a gyermek számára, ahol mindenki szükségletei szerint megvalósíthatja
- amelyben sikerorientált készség- és képességfejlesztés folyik

A nevelésközpontúság:

- amely a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik,
- a teljes gyermeki személyiség fejlesztését tevékenységek által és tevékenységen keresztül fejti ki. A nevelés, mint tudatos értékráhatás, a nevelési helyzetekbe beépített tevékenységek által valósítható meg.

A nyitott óvoda:

- melyben a nyitottság nemcsak a befogadás ideje alatt, hanem óvodáskor végéig biztosítja a nevelőmunkába történő betekintést. Az óvoda nyitottsága hagyományok teremtésével, nyilvános közös programok, ünnepek segítségével valósítható meg.

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

3.1. Személyi feltételek

A katolikus óvoda munkatársainak hozzáállása az embertársakhoz és keresztény értékekhez meghatározó. A keresztény értékeket képviselve életünk a gyermek számára követendő mintává, modellé válik.

Az óvoda teljes nevelési idejében óvodapedagógus látja el a nevelőmunkát, melynek középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos. Elengedhetetlen, hogy a nevelési folyamatban részt vevő alkalmazottakat is bevonjuk tájékoztatva legyenek a nevelési módszereink

megvalósításába, ezáltal a gyermekeket ért nevelési hatások erősödnek. Ezek koordinálása az óvodapedagógus kompetenciája.

Minden csoporthoz két óvodapedagógus és egy dajka tartozik. Nyolc órában egy pedagógiai asszisztens segíti a nevelőmunkát. A karbantartó kollega rész munkaidőben dolgozik. Az Iskola gazdasági vezetője, és az iskolatitkár is besegít tagintézményünk számára. Gyógypedagógusunk heti két nap végzi itt fejlesztő tevékenységét.

A gyermekek és a felnőttek közötti szereteten alapuló kötődésnek nagy szerepe van az óvodánkban. Ennek mentén alakul ki a neveléshez szükséges, bizalommal teli légkör. Figyelembe vesszük a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésében speciálisan képzett szakemberek működnek közre: gyógypedagógus, a fenntartó által biztosított szakemberek végzik a gyermekek speciális ellátását. A védőnői ellátás és a fogorvosi szűrés biztosított, gyermekorvosi vizsgálatra pedig a gyermekek saját gyermekorvosánál kerül sor.

3.2. Tárgyi feltételek

- Az óvoda rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.
- Lehetővé teszi a mozgás- és játékgigények kielégítését.
- A gyermekek által használt tárgyi felszerelések számukra hozzáférhető módon vannak elhelyezve.
- Felszereltsége megfelel a gyermek változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében biztonságos, a baleset-megelőzést szolgálja.
- A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak. Ezek alakításában a gyermekek adott szükségletük szerint vehetnek részt. Törekszünk annak megvalósítására, hogy harmóniát megteremtő, lehetőleg természetes anyagú dekorációkat használjunk.
- Biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak.
- A szülők fogadása megfelelő körülmények között történik.

4. Tudatos fejlesztés

Az óvodai nevelésben a gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint a meglévő tapasztalataikra, élményeikre, ismereteikre építve biztosítunk változatos tevékenységeket. A nevelés és tanulás tervezése, egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. A tervezésben tudatosan vesszük számításba, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző, ezért differenciáltan valósítjuk meg a tevékenységeket. A szükséges fejlesztéseket a gyermeki tevékenységből, leginkább játékból kiindulva tervezzük meg. Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a keretet. A megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezése, szervezése valósul meg.

Az iskolaköteles gyermekek számára napi összesen 45 perc (3x15 perc) iskolára való felkészítő tevékenységet szervezünk, mely megvalósul a napi tervezett tevékenységekben, a szervezett lelki percek alatt, és az irányított mindennapos mozgástevékenységekben. A tanköteles korú, de az óvodában további egy évig maradó gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak tekintjük, így ők is részt vesznek az iskolafelkészítő tevékenységekben. Az iskolelőkészítő munkának hangsúlyos eleme az élőszavas mese, a mindennapos mozgás, a népi játék és a fenntarthatósági szemléletformálás.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. Óvodánk napirendjét folyamatosság és rugalmasság jellemzi, mely elegendő időt kell, hogy biztosítson az egyes tevékenységekre, így tudjuk megteremteni a, biztonságos, és gyermekeink számára kiszámítható óvodai légkört. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A csoportok nevelési tervezését az éves terv, heti tématervekre lebontása segíti, melyeket a csoportvezető óvónők készítenek el,

differenciáltan a feladatokra (iskolaelőkészítő vagy kisebb), melyet az Az OVIKRÉTA felületén vezetnek.

A gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését, különböző kötelező dokumentumokban vezetjük az OVIKRÉTA felületén. A tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől, az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével vezetjük a gyermekek fejlődését az iskolaelőkészítő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

4.1. A csoportok napirendje

Időtartam	Tevékenység
7.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> - Megérkezés - Játék és szabadidős tevékenység a csoportszobában - Folyamatos reggeli 9 óráig (tisztálkodás, előkészület, ima) - Szabad játéktevékenység megteremtése - Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyerekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése: Tevékenységben megvalósuló tanulás: verselés-mesélés, ének, zene, népi játékok, tánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, a külső világ tevékeny megismerése, szervezett mozgástevékenység, matematikai tartalmú tapasztalatszerzés. Iskolakötelesek számára differenciált feladatokkal (min. 15 perc) - Hitre nevelés (Lelki percek) – spirituális és érzelmi intelligenciát célzó fejlesztés iskolaköteles gyermekek számára differenciált feladatokkal (15 perc) - Tisztálkodás, öltözködés, gyümölcssevés - Mindennapos mozgás: napi 15 perc irányított fejlesztő mozgástevékenység (a tornateremben, a csoportszobában vagy a szabadban: iskolaköteleseknek differenciált feladatokkal) és spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység (udvari játék).
12.00-13.00	<ul style="list-style-type: none"> - Öltözködés, tisztálkodás, ebéd előtti előkészületek - Étkezési ima, ebéd - Testápolás, terem előkészítése pihenéshez
13.00-15.00	<ul style="list-style-type: none"> - Pihenés előtti lecsendesedés, öltözködés, mese, ima, altató ének - Pihenés egyéni szükségleteknek megfelelően
15.00-17.00	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos ébredés, testápolás, uzsonna - Játék a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően, a szülők érkezéséig
Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése

<ul style="list-style-type: none"> - Hitre nevelés érzelmi intelligencia fejlesztéssel. - Irányított, mindennapos mozgásfejlesztő tevékenység - Iskolaelőkészítő tevékenység feladatra differenciáltan. - Szervezett mozgásos tevékenység. 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék - Matematikai tartalmú tapasztalatok - Verselés, mesélés - Ének, zene, népi játék, tánc - Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka - A külső világ tevékeny megismerése
--	--

5. Programunk keretei, célkitűzései, feladatai

5.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

5.2. Az egészséges életmód alakítása

Az egészség több mint a betegség hiánya. Az egészség testi és lelki, szociális elégedettséget, harmóniát jelent. A harmónia alapja a családban megszerzett biztonságérzet, amely az óvodában kap megerősítést. Ennek a megerősítésnek elérése érdekében az óvoda által megvalósított átfogó egészségfejlesztési tevékenységek: a testi-lelki egészségvédelem színvonalas, megvalósítása, a rendszeres mozgás fejlődésének elősegítése, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőséggel bírnak.

Az egészséges életmódra nevelés területei, a testápolás, a tisztálkodás, a megfelelő étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.

A gyermekek ismerjék és sajátítsák el a kitűzött feladatok egyes elemeit. Kiemelt figyelmet szentelünk a szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek egészségügyi nevelésére.

Célunk, olyan **életvezetési készségek fejlesztése** is, amelyek szükségesek lesznek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

A nevelés-fejlesztés feladatai

Gondozási feladatok:

- Testápolási szokások kialakítása.
- Öltözködési tudnivalók rögzítése, öltözködési szokások fejlesztése.
- Étkezés: helyes táplálkozási szokások, kulturált étkezés szokásainak elsajátítása-gondoskodva az egyéni étrend kialakítására szoruló gyermekekről is.
- Pihenésszükséglet kielégítése.
- Kellő mennyiségű folyadék fogyasztásra ösztönzés.

Egészségvédelmi feladatok:

- Tárgyi környezet biztonságának, tisztántartására, a környezet rendjének óvására való igény kialakítása.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott élettémpó kialakítása.
- Testi és lelki egészség fejlesztése, a szenvedélybetegségek megelőzése.
- Alvás és pihenésszükségletek kielégítése.
- A betegségmegelőzés szokásainak alakítása.
- Mozgás, edzettség.
- Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás.

Életmód – életszemlélet - életvitel:

- Aktivitás fejlesztése.
- A szervezet ellenálló képességének fejlesztése.

- A helyes testtartás elsajátítása, javítása - az e téren különösen nagy eltérést mutató gyermekek észrevétele - szükség esetén differenciált korrekció speciális gyakorlatokkal (gyógytestnevelő segítségével).
- Az óvodai életritmus és a családi életrend közelítésére való törekvés.
- Prevenció, korrekció.

Életvezetési készségek fejlesztése:

- Megkülönböztetés helyes és helytelen magatartás között
- Dönteni tudás több dolog között
- Tudatos választás a jó mellett
- Fontossági sorrend felállítása (prioritási lista)
- Asszertív kommunikáció, konfliktuskezelési stratégiák gyakorlása.

A személyes és környezeti higiéné, a mozgásos életmód, a kulturált étkezés és egészséges táplálkozás kialakítása, az egészséget károsító magatartásformák elkerülése, az életvezetési készségek fejlesztése a megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel és az óvodapedagógussal együttműködve történik.

5.3. A környezettudatos magatartás megalapozása

Életünk minőségét, egészségünket alapvetően befolyásolja és meghatározza a bennünket körülölelő természeti és társadalmi környezet minősége, állapota. A környezetben visszafordíthatatlan, legtöbb esetben kedvezőtlen változások indultak el. Az életminőség javításában, az egészség megőrzésében fontos szerepet játszik a közösség összekovácsoló ereje, hiszen az egyén és közösség szoros kölcsönhatásban élnek. Az egyéni értékek, az ehhez szükséges aktivitások a közösség támogatása nélkül nem képzelhetők el.

A környezettudatosság keretében célunk és feladatunk a megfelelő érzelmi alapok, a pozitív attitűdök, szokásrendszerek kialakítása és megerősítése, melyek a teremtett környezetünk és annak minden élő és élettelen alkotóelemének tiszteletében fejeződnek ki.

Az óvodai környezeti nevelés játék és megtapasztalás központú, hiszen az óvodás életkori sajátossága az, hogy játszik és a körülötte lévő világgal így ismerkedik. A spontán

megfigyelések, a tapasztalatok közös összegzése elősegíti a gyermekek szemléletének formálását, támogatja önálló véleményalkotásukat és döntési képességeik fejlesztését.

A környezettudatos magatartás szorosan összefügg hitéleti meggyőződésünkkel is, hogy felelősek vagyunk a teremtett világért. Az óvodában erre a szemléletre szeretnénk a gyerekeket nevelni, bevonva ebbe a családjukat is. A fenntarthatóság jegyében születő új ötletekre nyitottak vagyunk, közös programokkal is igyekszünk az ismereteket továbbadni ebben a témakörben.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- A természet-, és környezetvédelmi nevelés alapjainak megalapozása.
- Környezetünk megismerésére, védelmére és megóvására irányuló szokások kialakítása.
- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, - emberi, - és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok biztosítása.

Olyan szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak.

- Lakóhelyünk közvetlen és tágabb természeti környezetének, megismerése.
- A családi és tárgyi kultúra értékeinek megőrzése, a néphagyományok szem előtt tartása.
- Óvodai Zöld könyvtár használatával elősegíteni a gyerekek tájékozottságát a témában.
- A hulladékkezelés, az újrahasznosítás és az energiatakarékosság fontosságának megismertetése a munkatársak mindennapi példamutatásának segítségével, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevétele mellett.

Óvodánk pedagógus és munkatársi közössége elkötelezett a fenntarthatóság értékei mellett, mint: az élet tisztelete, a hagyomány őrzése, átmentése a jövőbe. Mindezeket a családok hatékony és folyamatos bevonásával, élethosszig tartó tanulási folyamattal tudjuk a leghatásosabban elérni. Teremtett világunk értékeit, azt a szépséget, amit évmilliókon át a természet ránk hagyott, feladatunk megőrizni, védeni. Minél előbb, annál jobb, és annál eredményesebb ez a törekvésünk, ha már az óvodában elkezdjük ennek megismertetését a gyermekekkel.

5.4. Környezetvédelem

Óvodánk elkötelezett a teremtett világ védelméért. A környezetvédelem fontos területe a környezet megismerésének, és a munkatevékenységekkel szorosan összefüggő feladatokat tartalmaz. Elsősorban tevékenység és szemlélet központú, lényegében a környezet ismeretén, megbecsülésén, a természet szeretetén alapul. A megfelelő érzelmi viszonyulás kialakításának eredményeként a legnagyobb fokú tiszteletre nevel, a természetes, épített technikai és a társadalmi környezet iránt. Arra, hogy aktívan saját cselekedeteinkkel védjük, óvjuk, tegyük szebbé, otthonosabbá környezetünket, de úgy, hogy ezáltal, ne sérüljön.

A játék hatásos eszköze a környezetvédelmi nevelésnek, mert közben a gyermek megismeri a környezetet, a valóságot, melynek célja olyan szemléletű és gondolkodásmódú, a környezetvédelemben aktív cselekvő gyermek nevelése, akik képesek lesznek a környezetüket alkotó módon, de védelmének, tiszteletének megtartásával részt vállalni a természet megóvásában.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- a gyermekek védjék az élő és élettelen környezetüket
- ne rongáljanak, ne szemeteljenek
- gondozzák aktívan környezetüket, vigyázzanak az értékekre
- tevékenyen vegyenek részt a szép fenntartásában
- szerezenek közvetlen tapasztalatokat a környezetükben élő élőlényekről, gondoskodjanak életfeltételeinek elősegítéséről.

6. Az érzelmi, erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy:

- a gyermeket már az óvodába lépés előtt (családlátogatás alkalmával) kedvező érzelmi hatások ériék;

- az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, valamint a gyermekek egymás közötti kapcsolatait pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda biztosítsa a hagyományok, népi szokások megismertetése által a helyes erkölcsi ítéletek megalapozását;
- az óvoda nevelje a gyereket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

6.1. Erkölcsi nevelés

A keresztény nevelés keresztény erkölcsi értékekre és normákra épülve hangsúlyozott szerepet kap az óvodai élet minden területén. A gyermek első erkölcsi tapasztalatait a családban, majd után az első kortárs közösségében, az óvodában szerzi.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje a szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja. Ez által tud csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Pozitív erkölcsi tapasztalatok erősítése.
- A keresztény erkölcs normáihoz igazodó magatartás, az emberi kapcsolatokban a szeretet, bizalom, türelem, jóság, szelídség, megbocsátás, önzetlenség, együttérzés, igazmondás stb. megismertetése, gyakoroltatása, befogadása („adventi jócselekedetek”, apró lemondások nagybőjt időszakában).
- Segítségadás a negatív tapasztalatok (irigység, közömbösség, harag, durvaság stb.) által kialakult magatartás korrigálásához.
- Versengéssel szemben az együttműködés fejlesztése.

6.2. Közösségi nevelés, társas kapcsolatok

A keresztény közösség fontossága a felebaráti szeretet megtapasztalásában.

Valljuk és nevelésünkben fontos tényező az érzelmi biztonság, amely a gyermek és a felnőtt sikerességének, boldogságának egyaránt biztosítója. Az érzelmi intelligencia az alapja a szociális képességek, kompetenciák alakulásának, az alkalmazkodásnak, az empátiának, a toleranciának.

A gyermek számára az óvodai csoportja a második olyan közösség, ahol idejének nagyobb részét tölti. A keresztény testvériség, felebarátság élményét ebben a közösségben éli meg igazán először. A gyermek felhasználja a korábban – a családban - szerzett mintákat és ezekhez újakat „gyűjt”, társaikkal és a felnőttekkel életszerű szociális formákat gyakorolhat.

A gyermekek szempontjából fontosnak tartjuk a vegyes életkorú csoportot. A szocializációjukhoz megfelelő alapot nyújt, hogy a gyermekek a különböző életkorú társak között lehetnek. Csoportjaink légköre egyre közelebb kerül egy jól működő nagycsaládhoz, rokonsághoz.

Pedagógiai és pszichológiai vizsgálatok, valamint tapasztalataink azt mutatják, hogy az egyes gyermek saját érési ütemének megfelelően fejlődhet ebben a közösségben. Az óvoda közösségében folyó élet mintát, értékrendet tár a gyermek elé.

A nevelés-fejlesztés céljai

- A gyermekek biztonságérzetének megalapozása, az önbizalom erősítése.
- Az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok formálása.
- A gyermeki jellem alakítása.
- Kortárs gyermekcsoportok értékeinek észrevétele.
- Türelem, szolidaritás, igazságosság formálása.
- Érzelmek megjelenítésének formái.
- Szeretet, féltés, félelem kifejezése.
- Önfegyelem, fegyelem, udvariasság elsajátíttatása.
- Szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása.
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása.
- Egyházi ünnepek megélése.

6.3. Erkölcsi-szociális érzelmek

- Barátságos, derűs csoportlégkör alakítása és a kötődési hajlam erősítése.

- Biztonságos szokásrendszer, szabályok rendszerének kialakítása.
- Közös élmények, tevékenységek pozitív átélése.
- Viselkedéskultúra átörökítése.
- Erkölcsi, érzelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése: szeretet, humor, figyelmesség, egymás segítése, együttérzés, illemtudó viselkedés, fegyelmezettség, kooperáció, kitartás, nyíltság, felelősség, feladattudat, szabálykövetés, türelem, szelídség, szolgálat.
- A múlt értékeinek megismertetése, a környezetért érzett felelősség megalapozása.

6.4. Esztétikai érzék

- A teremtett világ szépségének, esztétikájának felfedeztetése.
- A művészet szépsége iránti fogékonyság kialakítása (zene, mozgás, képzőművészet, építészet), esztétikai értékítélet megalapozása.

6.5. Társas kapcsolatok

- Segítőkézség kialakítása.
- Társak, felnőtt iránti érdeklődés gyakorlása.
- Saját akaratáról történő lemondás képességének alakítása. Kapcsolatok támogatása.
- Figyelmesség gyakorlása.
- Egymás közötti bizalom kiépítése (óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek között).
- Biztonságérzet biztosítása a csoportban való tartózkodás során.
- Egymás iránti tolerancia alakítása.
- Hagyományörzés szokásainak alakítása.
- Kíváncsiság, érdeklődés felkeltése a szűkebb-tágabb környezete iránt, ami a szülőföldjéhez való kötődés alapja.
- Kommunikáció, metakommunikáció fejlesztése.
- Szabad önkifejezés biztosítása, öntevékenységre szoktatás.
- Konfliktushelyzetek megfelelő kezelésének megtanítása.

7. Az anyanyelv, és az értelmi fejlesztés

7.1. Anyanyelvi fejlesztés

Nevelésünk lényeges része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése, mert a nyelv, a beszéd a gyermeki személyiség része. A beszéd közös értelmi tevékenység. A szép anyanyelvi beszéd, a verbális képesség fejlesztése, a gyermek lelki, szellemi fejlődésének alapját biztosítják. A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban (pl.: játék számtalan lehetőséget teremt ehhez). Az óvodai élet változatos tevékenységei a gyermek anyanyelvi képességeinek fejlesztését is szolgálják, és az óvodáskorban ért élmények meghatározhatják az anyanyelvhez fűződő viszonyt.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- A beszéd alapját jelentő belső képalkotás folyamatának elősegítése.
- Oldott derűs légkör megteremtése, amelyben felébred a gyermek közlési vágya.
- Az óvodába kerülő gyermekek beszédállapotának megismerése.
- Egyéni fejlődés biztosítása óvónői mintával, példával.
- Kommunikációs helyzetek teremtése (A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét, tudjanak másokat meghallgatni.).
- Játékos fejlesztések (pl. bábozás) beszéd és nyelvi készségek mozgósítása, a gyermek siker élményhez juttatása, beszédöröm biztosítása.
- A mese, dramatikus szöveg párbeszéd elemeinek, részleteinek reprodukálása.

7.2. Értelmi nevelés

A gyermekek életének korai szakaszában igen sok információt gyűjtenek be látszólag „öntudatlan” szemlélődésből, az átélt tapasztalatból és cselekvésből. Az óvodai értelmi nevelésen értjük a gyermek beszédképességének, nyelvi képességének, zenei képességének alkotó-alakító tevékenységének fejlesztését. Az értelmi nevelés fejlesztő feladatainak megvalósulását az óvodai élet változatos tevékenységei szolgálják. Minden értelmi képesség, akarati tulajdonság fejlesztése elsősorban játékon keresztül történik.

A nevelés-fejlesztés céljai:

- Az értelmi nevelés során valósuljon meg a gyermek értelmi képességeinek fejlesztése, ismeretének gazdagítása és rendszerezése. Fontos minél tágabbra nyitni a gyermek környezetét a teremtett világ megismerésére.
- Az értelmi nevelés során az intellektuális érzelmek megjelenése, segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy alakulását a szűkebb-tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Kognitív képességek fejlesztése:
  - vizuális észlelés, alaklátás, formaállandóság (alak, forma, méret, szín, részegész viszony)
  - téri tájékozódás (irányok, viszonyok)
  - keresztcsatornák fejlődése
  - észlelt összefüggések vizuális megfogalmazása
  - feladatmegoldó képesség
  - gondolkodási műveletek (következtetés, konkretizálás, általánosítás, összehasonlítás, különbség-azonosság)
  - verbális, vizuális memória és a figyelem tartóssága, terjedelme □
- Kommunikációs képesség fejlesztése:
  - beszédhallás, beszédértés, szóbeli reprodukció, beszédelfogás, tiszta beszéd
  - hangok ejtése, szókincs
  - mondat szerkesztés, értelmes, folyamatos, összefüggő beszéd □ Testi, szellemi egészség egységének fejlesztése, megőrzése.
- A környező világról szerzett tapasztalatok rendszerezése.
- A Népi hagyományok tárházából, a gyermekek korának megfelelő élményeket adó ismeretek átadása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.
- Kommunikációs képességek alakítása és fejlesztése.
- „Énkép” fejlesztése, testséma kialakulásának segítése.
- Önálló gondolkodásra nevelés, döntési képesség fejlesztése.

- Vizuális percepció (formaérzéket, formaészlelések) fejlesztése.
- Taktilis-kinesztéziás (mozgásérzeti) szféra mobilizálása.

8. Az óvodai nevelés tevékenységformái

A nevelési és fejlesztési feladatok, a nevelés tartalma az óvodai élet tevékenységei során valósul meg.

8.1. Hitre nevelés

*„És aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad be”
(Máté 18:5)*

Óvodánkban a hitre nevelés kiemelt feladatként van jelen. A Biblia tanítását alapul véve segítjük a gyermeket abban, hogy megfelelő tapasztalatokat szerezzenek az őket körülvevő világról, életkoruknak és értelmi képességüknek megfelelően. A katolikus, keresztény lelkiség megjelenik a tanulási folyamatokban és a különböző tevékenységi formákban.

Tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét, illetve azt kiegészítve, az óvodai nevelés sajátos módszereivel, eszközeivel pozitív erkölcsi tapasztalatokhoz juttatjuk a ránk bízott gyermekeket.

Valljuk: a feltétel nélküli szeretet, amit meg is élünk óvodánkban a mindennapok során. A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör biztosításával törekszünk átadni azokat az értékeket (szeretet, önzetlenség, megbocsátás, lelkiismeretesség...) melyek a keresztény élet alapját képezik.

Minden csoportnak, - a napirendbe építve – sajátosan kialakult szokásai vannak a „Lelki percek” megtartására. Ezen alkalmakkor vallási tartalmú énekek, versek, történetek, szabad beszélgetések, imák kerülnek előtérbe.

Étkezések előtt és után imádkozunk. Nagyobb egyházi ünnepeinken az óvoda közösen vesz részt a kápolnában, együtt megélve az ünnepet.

A liturgikus év eseményei:

- Veni Sancte
- Advent, Karácsony
- Mária ünnepek

- Nagyböjt, Húsvét
- Pünkösöd
- Te Deum
- Szentek tisztelete az egész liturgikus év folyamán
- Kápolna látogatás

8.2. Játék

*„A játék megolajozza a testet és a lelket.”
(Benjamin Franklin)*

Az óvodai élet során a gyermek fő tevékenységének a játékot tekintjük.

A kisgyermek képes sok-sok új ismeret elsajátítására, rendezésére, rögzítésére. Alapvetően a játék által ismeri meg a világot, a személyes és tárgyi viszonylatokat. A játékos ismeretszerzés és önkifejezés nem csak a gyermek nagyobb mozgásigényének felel meg, hanem életkori sajátosságainak is, melyben elsősorban az érzelmileg motivált ismereteket képes megragadni. Jelentős szerepe van az utánzó, kreatív játékoknak, a szimbolikus és a szerepjátékoknak.

A szabad játékkal töltött idő a legnagyobb érték, a teljesítményre és az alkotásra készülődés lelki töltődés vissza nem térő kora.

A nevelés-fejlesztés céljai

- Három (2,5) éves kortól a gyermek iskolába kerüléséig megfelelő játékfajták és azok tartalmának, minőségének alakítása a gyermekek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva.
- Lehetőségek biztosítása a gyermekek számára, hogy a képességeiket önállóan választott, sokrétű játéktevékenységgel fejlesszék, gyakorolják.
- A játék folyamatos felkínálása a személyiség megfelelő fejlődése érdekében.
- A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- A szabad, elmélyült, önkéntes, spontán játék lehetőségének biztosítása.
- A játék formáinak és tartalmának gazdagítása.

- A szociális kreativitás fejlesztése (kreatív együttműködés, magatartásmódok, nyitottság a másik iránt, viselkedési szabadság, ízlésformálás, társas - kapcsolatok, konfliktusmegoldások).
- A játék rendjének szokássá alakítása.
- Egészséges versenyszellem, kiegyensúlyozott együttműködés kialakítása.
- A gyermek óvodán belüli - kívüli tapasztalatainak feldolgozása.
- Az agresszió és a szorongás feloldása játékban.

A játék tartalma

A gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása 3 éves kortól a gyermek iskolába kerüléséig.

- A gyermek játékának formai, tartalmi jellemzői.
- A játéktevékenység időtartama, mélysége, szintje, tartalmi gazdagsága.
- Társas kapcsolatok minősége.
- A kialakult társas kapcsolatok szintje.
- Nyelvi szint.
- Magatartásformák és szokások.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása

A keresztény közösségben átélt élmények.

- Alkotó kedvű, kreatív légkör.
- A különböző típusú játékokhoz szükséges hely.
- A játékhoz szükséges idő.
- Az együttműködést, kreativitást segítő játékeszközök (természetes anyagok, „én készítettem alkotás öröme”).
- Tapasztalatok gazdagítása, a gyermek a játék által ismeri meg a világot, fedezi fel a személyes és tárgyi viszonylatokat, keresztény viselkedési mintát.
- A különböző fejlettségű gyermekek együttjátszása.
- Egymás segítése, szeretete, engedelmesség.
- A vegyes életkorú csoportban a különböző fejlettségű gyermekeknek más a játékeszköz igénye és a szociálisabban érettebb gyermekek mintát adnak az együttműködésre.
- Játékban a gyermekek beszédképességének fejlesztése.

Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei

- Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei legyenek szituációktól függőek.
- Az óvodapedagógus alkalmazza azokat a nevelési eljárásokat, ami a családban különböző korú testvérek esetében természetes.
- Empatikus magatartás kialakítása a gyermekekben.
- Ha a gyermekek játéka nyugodt problémamegoldó, az óvónő magatartása legyen a szemlélő, követő, hagyja a gyermekeket cselekedni.
- A gyermekek otthoni játékfeltételeinek megismerése, szükség esetén tanácsadás a szülőknek. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.

8.3. Verselés,-mesélés

„Nem arról szól, hogy minden rendben van, hanem arról, hogy minden rendbe hozható.”

(Boldizsár Ildikó)

A gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlesztésének, fejlődésének legfőbb eszközei. A mese-vers erkölcsi, érzelmi, értelmi töltésű, emberi kapcsolatokat tanít, segíti a világ megismerését, lelket táplál. Az anyanyelv ritmusát, dallamát, szókincsét bővíti, és a legtágabb értelemben tanít. A mese, mozgásba hozza a gyermeki képzeletet, megbékíti félelmeivel, erősíti önbizalmát.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapi mondókázásra, verselésre. A mese - a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra. A csoport és az egyéni fejlettségi szinteket ebben s figyelembe vesszük. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. Óvodánkban a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan: népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág meséi, a klasszikus és a kortárs

irodalmi művek közül válogatunk, de más népek, nemzetiségek meséi is helyet hapnak.

A nevelés-fejlesztés céljai

- Az anyanyelvi nevelés elősegítése.
- Érzelmi biztonság megteremtése.
- Olvasóvá nevelés megalapozása.
- A gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
- A könyv, az irodalom, a művészet iránti érdeklődés megalapozása, a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek megismertetése.
- A népszokásokhoz fűződő történetek, mesék, mondókák, erkölcsi mondanivalójának megismertetése.
- A lelki és szellemi fejlődés biztosítása.
- A gyermekek szemléletmódjának és világgképének alakítása.
- Tehetséggondozás.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Beszédkedv felkeltése.
- Beszédértés erősítése.
- Irodalmi élmény nyújtása.
- Érzelmi, esztétikai, erkölcsi nevelés.
- Közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés.
- Saját vers- és mesealkotás, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására való ösztönzés.
- Nemzeti, keresztényi öntudat erősítése.
- Bibliai történetek meghallgatására nevelés.
- A népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek szeretetére való nevelés.
- Bábozás, dramatizálás.
- Kommunikáció fejlesztése.
- Verbális memória fejlesztése.
- Esztétikai élménynyújtás.
- Testséma fejlesztés.

- Drámajáték elemek használatának támogatása.
- Metakommunikáció ismerete és dekódolása.

8.4. Ének, zene, népi játék, tánc

„Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon.”

(Kodály Zoltán)

Az óvodai zenei nevelés fejleszti a gyermekek hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, elősegíti mozgáskultúrájuk fejlődését, zenei önkifejező-készségüket. Elsősorban az érzelmekre hat, esztétikai élményt jelent, fontos szerepe van a komplex személyiségfejlesztésben is.

A zenei anyagaink többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep, meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésünkben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A nevelés-fejlesztés céljai

- Zenei anyanyelv elsajátítása.
- A zenéhez kapcsolódó mozgások megalapozása.
- Zenepedagógiai módszerek: ritmikus mozgás, tánc, ének nevelő hatásának érvényesítése.
- Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások felhasználásával a gyermekek zenei képességeinek alakítása.
- Az éneklés és a zenélés váljon részévé a mindennapi tevékenységeknek.
Egyházi zene megismertetése.
- Tehetséggondozás.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Az éneklés, zenélés tevékenységeinek megszerettetése.

- Zenei érdeklődés felkeltése.
- Ünnepekhez kapcsolódó szokások, dalok, zenék megismertetése, a hagyományok ápolása.
- A néphagyományok, a műzenei, az egyházi és más népek dalainak, zenéinek megismertetése.
- Zenei képességek: ritmusérzék, zenei hallás, zenei emlékezet, kreatív zenei kedv fejlesztése.
- Változatos tevékenység formákon keresztül a mindennapi éneklés és zenélés biztosítása.
- Zenei mozgáskultúra megalapozása, esztétikai élménynyújtás.
- Közösségi élmények nyújtása énekes-, ölbeli játékokon, népi gyermekdalokon, közös zenéléseken keresztül.

8.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A művészet lemossa a lélekről a mindennapok porát. (Picasso)

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A vizuális nevelés összetett, sokszínű terület. Tartalmában és feladataiban konkrét összefüggést mutat a játékkal és egyéb nevelési területekkel. Az óvodás életkor az igazi rajzkorszak. A gyermekek legalább olyan szívesen rajzolnak, mint játszanak. Gyakran a két tevékenység annyira együtt jelenik meg, hogy alig lehet különválasztani. Mindkét tevékenység lényege az, hogy a gyermek a világról való benyomásait, tapasztalatait, élményeit a rajzolásban (mint a játékban is) elrendezi, olyanná alakítja, hogy biztonsággal eligazodjon benne. Ez a rend, rendteremtés azonban a sajátos gyermeki „tudás” alapján történik, nem a felnőttek látásmódja szerint.

Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását esztétikai és teremtésvédelmi szempontok miatt. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A nevelés-fejlesztés céljai

- Gyermekeink igényének felkeltése az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Vizuális kultúra alapjainak lerakása.
- Gyermeki személyiség fejlesztése a szépség iránti vonzódás, művészetek iránti érdeklődés felkeltése, az alkotás örömeinek megtapasztalása által.
- Vizuális tapasztalatok nyújtása, egyéni fejlettségnek, életkornak megfelelően.
- Tehetséggondozás.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Az ábrázoló tevékenység feltételeinek megteremtése (hely, idő, anyag, eszköz).
- Gyermekeink megismertetése a vizuális eszközök használatával, különböző anyagokkal, technikai eljárásokkal.
- Az egyéni fejlettség figyelembe vétele, differenciált fejlesztés, tolerancia, empátia érvényesítése.
- Az esztétikus környezetben igény kialakítása az alkotásra, az esztétikai élmények befogadására.
- A gyermek ábrázolási fejlődésének figyelemmel kísérése, a gyermekmunkák elemzése.
- Népművészeti elemek felhasználásával hagyományápolás, a környékbeli kézműves tevékenységek megismertetése.
- Finommotorika.- grafomotoros képességek fejlesztése.
- A teremtett világ értékeinek megjelenítése, a természetes anyagok használatának előtérbe helyezése.
- Szokásrendszer alakítása.
- A technikákkal való ismerkedés során a fokozatosság elvének alkalmazása.
- Érzelmek, gondolatok vizuális megjelenítése.
- Térbeli tájékozódás, szín és formavilág gazdagítása.
- Esztétikai élménynyújtás.
- A képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó és rendezőképeség fejlesztése.

- A tevékenység, az alkotás örömeinek megtapasztaltatása, ahol elsősorban a kreatív önkifejezés, másodsorban az elkészült mű a fontos.

8.6. Mozgás

A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze.

(Szent-Györgyi Albert)

A keresztény nevelés az egész embert szolgálja az „egész”-ségre irányul. A testi nevelés magába foglalja a gyermek testi szükségleteinek, természetes mozgásigényének kielégítését, a gyermek egészségének, testi épségének védelmét, edzését, prevenciót, korrekciót. A rendszeres napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja.

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,**
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,**
- c) szervezett mozgásos tevékenység**

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. Jól felszerelt tornatermünk és hatalmas füvesített udvarunkon ezek szervezése könnyen megoldott. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A nevelés-fejlesztés céljai

- Egészséges életmód kialakítása erősítése.
- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése.
- A gyermekek személyiségének fejlesztése: pozitív énkép, önkontrol, szabálytudat, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, érzelemszabályozás.
- A gyermekek mozgáskultúrájának megalapozása.
- Harmonikus, összerendezett fegyelmezett nagy és kismozgás fejlődésének elősegítése.
- Tehetséggondozás.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Az óvodai nevelés minden napján az egészségfejlesztő testmozgás lehetőségeinek biztosítása az egyéni szükségletek figyelembe vételével.
- A rendszeres testmozgás megfelelő személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása.
- Testi képességek fejlesztése (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, egyensúlyérzék testtartás).
- A térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.
- Az alkalmazkodóképesség fejlesztése.
- Az összerendezett nagy- és kismozgások kialakítása, mozgáskoordináció fejlesztése.
- A testséma, a szem-kéz,- láb koordinációjának fejlesztése.
- A lábstatikai, tartási rendellenességek megelőzése.
- A gyermekek egyéni fejlettségéhez mérten az alapmozgások kialakítása, korrigálása, koordinációs zavarok csökkentése.
- Tehetséges gyermekek sportolási lehetőségeinek segítése.

A mozgásfejlesztés fő feladatai- testi, lelki egészségre nevelés

- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A rendszeres mozgással egészséges életvitel alakítása.
- A mozgástapasztalat bővítése, sok gyakorlással mozgáskészség alakítása.
- Mozgáskultúra fejlesztése, prevenció, korrekció szakember (gyógytestnevelő) segítségével.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs).

- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése.

Mozgásfejlesztés a szabad játéokban

- Egész nap megfelelő eszközök, helyek biztosítása mozgásos tevékenységre a csoportszobában, tornateremben, udvaron (mozgásra készítő eszközök használata).
- Szükséges szabályok megtanítása.
- Minden gyermek találja meg a fejlettségének, érdeklődésének a legmegfelelőbb tevékenységet.
  - Természetes mozgások
  - Szem-kéz-láb koordináció fejlesztése
  - Egyensúlyérzék fejlesztése
  - Finommotorika fejlesztése

Mozgásfejlesztés a szervezett tevékenységeken és mindennapi mozgásban:

A tevékenységek anyaga az atlétikai, torna játékjellegű fő gyakorlatokból tevődik össze. A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk. A mozgásos játék egy tevékenységen belül sokszor megjelenik a feladattól függően hol, mint eszköz, hol, mint cél.

Az irányított mozgásos tevékenységeken teremtünk alkalmat speciális gyakorlatok beiktatásával a test alaki deformitások megelőzésére is.

Mozgásos népi játékok megismertetésével és alkalmazásával gazdagítjuk a gyermekek mozgáskultúráját és komplex fejlesztést biztosítunk.

Mozgásfejlesztés a szenzomotoros terapeuták által kiszűrt gyermekek számára:

Ennek az óvodapedagógusok által, csoportosan szervezett mozgásos tevékenységnek fejlesztő, felzárkóztató szerepe van. Heti két alkalommal tartjuk ezeket az alkalmakat a terapeuták által megadott feladatsorok gyakorlásával.

8.7. Külső világ tevékeny megismerése

Ha igazán szereted a természetet, mindenhol megtalálod a szépséget.

(Vincent Van Gogh)

Az óvodás gyermek szüntelenül felfedezi környezetét, miközben fontos tapasztalatok birtokába jut. A környezet megismerése révén sokoldalú matematikai tudást is szerez. A

teremtett világ szépségét felismeri, megszereti majd annak megóvását és védelmét gyakorlatban is alkalmazza az óvodai nevelés során.

A nevelés-fejlesztés céljai

- Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire (öröm, hála).
- Nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeinek megismerése, szeretete és védelme.
- A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalathoz juttatás, készségek, képességek alakítása.
- A természetet szerető, védő, emberi értékek, környezettudatos magatartás alakítása.
- Ismerkedés a szülőföld, és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival.
- Ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok).
- A közlekedés biztonságára, önfegyelmre, egymás óvására nevelés.
- A minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztalása.
- A matematikai érdeklődés felkeltése.
- A logikus gondolkodás megalapozása.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Megismerési módszerek alapozása, tapasztalatszerzés a teremtett világról.
- Természeti környezet:
  - élettelen természet anyagai
  - az élettelen természet változásai: időjárás, évszakok
  - természetvédelmi teendők, tevékenységek évszakok szerint
  - élő természet elemei: növények, állatok tulajdonságai, életmódjuk, környezetük
  - az ember testrészei, külső tulajdonságai, környezetük □ Tárgyak, személyek összehasonlítása:
  - tárgyak válogatása szabadon, vagy adott szempont szerint
  - tárgyak, objektumok méreteinek összehasonlítása, összemérése, különbségeik megfogalmazása (hosszabb-rövidebb, nehezebb-könnyebb, alacsonyabb-magasabb, keskenyebb- szélesebb, több-kevesebb)
  - sorba rendezések mennyiségi tulajdonságok szerint (tőszámok, sorszámok)
  - sorba rendezések egyéb szempontok szerint

- halmazok elemeinek meg- és leszámlálása (több- kevesebb, ugyanannyi)
- halmazok keletkeztetése (hozzátevés, elvétel, egyenlővé tevés a tízes számkörben)
- soralkotások, sorváltások balról jobbra, föntről lefelé (szemmozgás)
- állítások fogalmazása (igaz-hamis eldöntése)
- történetek alkotása képekről a mennyiségek figyelembevételével □ Emberi környezet:
  - család, a család élete, családtagok
  - foglalkozások a családban
  - életmód
- Az óvoda és környezete:
  - felnőttek munkája, a gyermekek tevékenysége
  - az óvoda épülete, közintézmények a környéken, egyházi épületek
  - az emberek munkája az egyes munkahelyeken, foglalkozások, eszközök, felszerelések az egyes munkahelyeken □ Tulajdonságok, formák, a színek, méretek vizsgálata.
- Közlekedés a városban:
  - eszközei, lehetőségei, dolgozói, szabályai (különös tekintettel a gyalogos közlekedésre)
- Geometriai tulajdonságok megfigyelése:
  - építés szabadon
  - építmények besorolása
  - építés rajz alapján
  - síkbeli építések síkmértani elemekből (takarások) elemek összehasonlítása, válogatása geometriai tulajdonságaik alapján
- Irányok, arányok megfigyelése: (bal-jobb, alá-fölé, mellé, közé, előtt-mögött, vízszintes- függőleges).
- Kiemelt figyelem a térbeli tájékozódó-képesség zavarával rendelkező gyermekekre - ferde, görbe, álló, fekvő, eleje-közepe, első-utolsó, fenn-lenn, felső-alsó-középső fogalmának gyakoroltatása - a helyviszonylatokat kifejező névutók gyakorlása.
- A rész és egész viszonyának megfigyelése.

8.8. Munka jellegű tevékenységek

A munkajellegű tevékenység célja a gyermeki munka megismertetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatait. A munka az óvodás gyermek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét a játék és a munkatevékenység. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában a dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

A nevelés-fejlesztés céljai

- A munka jellegű tevékenységek megszerettetése.
- Munka során a meglévő tapasztalatok erősítése, azok újakkal való bővítése.
- Munkamegosztásra nevelés.
- A munka eredményének megbecsülésére nevelés.
- A gyermek célirányos figyelmének, kötelezettségvállalásának alakítása.
- Jártasságok szerzése az eszközök, szerszámok használatában.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- A gyermekek megismerési vágyának sokrétű kielégítése, kezdeményező készségének formálása.
- Kitartás, feladattudat, önfegyelem állóképesség fejlesztése.
- A munka iránti tisztelet megalapozása, az eredmény megbecsülése, a dolgozó ember szeretete.
- Az önkiszolgálás, öltözködés, testápolási teendők, étkezéssel kapcsolatos munkálatok, feladatok végzésére nevelés.
- A közösség érdekében végzett munka:
  - a naposi tevékenység
  - csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok
  - az alkalmoszerű munkák és egyéni megbízatások
  - a környezet rendjének biztosítása
  - segítség a felnőtteknek, egymásnak és a kisebbeknek
  - egyéb megbízatások teljesítése
- Az évszakoknak megfelelő tevékenységek:

- csoportszobában, udvaron, az óvoda környezetében

8.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a biztonság és kölcsönösség, az elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzó, spontán és önkéntelen, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A tanulást a gyermek megismerési vágya, érzelmi beállítottsága, önkéntelen figyelme, képességei és motiváltsága befolyásolja. A tanulás nem csak ismeretszerzés, hanem jártasságok, készségek, képességek kialakítása, melyek érzelmi, akarati tulajdonságok fejlődését és a viselkedés alakulását is elősegíti.

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, általa fejlődnek. A játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek játékidőben zajlanak úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz, újat kezdenek. Tehát a játékban megvalósíthatók a különböző fejlesztési feladatok.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire. A tanulás az óvodáskor végére - óvodából iskolába való átmenet - az óvodai élet sokszínű tevékenységeinek segítségével válik általában teljesen elkülönült önálló tevékenységi formává.

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- Megismerési képességek fejlesztése.
- A tudás, a tanulási vágy felébresztése.

- Problémahelyzetek megoldása.
- Tapasztalatok és élmények nyújtása.
- Önálló megfigyelések ösztönzése.
- Rövid- és hosszú távú memória fejlesztése.
- Ok-okozati összefüggések felismertetése.
- Beszéd fejlesztése.
- Kognitív képességek fejlesztése a tevékenységek során.
- Kreativitás erősítése.
- A vizuális, akusztikus, kinesztetikus észlelés és érzékelés, és keresztcsatornák fejlesztése.
- Verbális emlékezet fejlesztése.

8.10. Differenciált fejlesztés

Megfigyeléseink és tapasztalataink alapján valljuk, hogy minden gyermeket fejlettségi szintje határoz meg és nem az életkora, ezért fontos feladat az óvodában a prevenció, korrekció, felzárkóztatás, tehetséggondozás. Gyermekkorban nagyon sok képesség még nem realizálódik mérhető teljesítményekben. Fontosnak tartjuk a bármely területen kiemelkedő képességű gyermekek tehetséggondozását. Az egyes részképesség terén lemaradt, vagy viselkedési zavarokkal küzdő gyermekek számára speciális fejlesztést, amit játékba integrálunk.

A fejlesztés játékos lényege a mozgás közben történő tapasztalatszerzés, a beszéd- és nyelvi képességek mozgósítása, a gyermeki fantázia, kreativitás kibontakoztatása, a gyermek sikerélményhez juttatása.

A pedagógusok a tervezési folyamatokban életkori sajátosságok és az egyéni bánásmód mentén differenciálnak a feladatokban. A tanköteles korúakkal külön szervezett tevékenységeket szervezünk napi összesen 45 percben.

Az óvoda részben átvállalja, tehermentesíti a családokat azzal, hogy biztosítja azt a feltételrendszert, amely figyelembe veszi a beszédhiba és kommunikációs zavarok kisgyermekkori tüneteinek változatosságát, speciális szükségleteket, az egyéni teherbíró képességet, a fejlődés egyéni ütemét. Alkalmazkodik az életkori sajátosságokhoz biztosítva a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a sikeres iskolakezdést, tanulási zavarok megelőzését.

A nevelés-fejlesztés feladatai

- A feltételek javításával a fejlődést gátló tényezők kiiktatása, a gyermek állapotromlásának megelőzése, az esetleges kialakuló rendellenességek kiküszöbölése
- A testi és a személyiségben bekövetkezett károsodásoknak a lehető legalacsonyabb szinten való érzékelése, a legmagasabb szinten történő korrekciója
- A tanulás, ismeretszerzés akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés
- Tehetségigéretre utaló tulajdonságok megléte esetén a képességhez igazodó egyéni fejlesztés

9. A nevelés tervezése, szakmai dokumentumok, ellenőrzés, értékelés

Óvodánkban a nevelés tervezését, a gyermekek megismerését, fejlesztését, fejlődésük nyomon követését különböző digitálisan vetett kötelező dokumentumok kerülnek feltöltésre az OVIKRÉTA felületére. ~~és az óvodapedagógusok által készített feljegyzések tartalmazzák~~ Kiemelt célunk, hogy pedagógiai programunk megvalósítása érdekében a tudatos tervezés érvényesüljön.

Óvodánk szakmai dokumentációjának a felépítése:

- Pedagógiai program
- Éves munkaterv
- Óvodai csoportnapló heti tervezésben - OVIKRÉTA
- Felvételi és mulasztási napló - OVIKRÉTA
- A gyermekek fejlődésének nyomonkövetése - OVIKRÉTA
- Óvodai pedagógiai vélemény
- Év végi beszámoló
- OVIKRÉTA egyéb dokumentumok

Az óvodapedagógusok tervezési folyamatát jellemezze:

- áttekinthetőség, tudatosság,
- közös értékrend mentén történő összehangolt tervezés
- a nevelésközpontúság
- célok pontos megfogalmazása

- pontosság, rendszeresség
- folyamatosság, egymásra épülés
- játékosság módszertani élvének figyelembe vétele
- többoldalú tapasztalatszerzésre, differenciálásra törekvő tervezés
- a felmerülő igények szerinti rugalmasság
- innovációs megoldások

Ellenőrzés, értékelés

Az ellenőrzés feladata a nevelőmunka minőségjegyeinek, célszerűségének vizsgálata. Az ellenőrzés eredményeit összegezzük, és ezt felhasználjuk a további nevelési feladatok meghatározásához.

Az ellenőrzés objektív, tényszerű és tudatos tevékenység. Óvodánk dolgozói felelősséget vállalnak munkájukért, amelynek fő vezérvonala az igényesség. Céljaik eléréséhez elengedhetetlen az önellenőrzés, tudásmegosztás, önismereti igény.

A nevelési programot minden óvodapedagógus a közösen kialakított értékek, szabályok betartásával, a nevelői szabadság elvét alkalmazva valósíthatja meg.

Nevelési folyamat ellenőrzése, értékelése

A gyermekek fejlődésének nyomon követése folyamatos megfigyelés alapján történik, amit az. Ovikréta felületén dokumentálunk minden félévben.

A Helyi Nevelési Program ellenőrzése, értékelése

Folyamatosan ellenőrizzük, értékeljük a nevelésünk folyamatosságát, a nevelési feladatok egymásra épülését, az egyéni sajátosságoknak megfelelően. Évente felülvizsgáljuk és a törvényi változásokhoz igazítjuk programunk tartalmát.

9.1. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés folyamatának eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A gyermek tankötelezettségével kapcsolatos tudnivalók:

A tanköteles korú gyermek további egy nevelési évig óvodában történő maradása kérdésében 2020. január 1-jétől az Oktatási Hivatal dönt. Az eljárás a szülő kérelmére indul. A szülő a

kéreleméhez bármilyen, általa fontosnak tartott iratot, dokumentumot mellékelhet, mint a gyermek fejlődését nyomon követő nyomtatvány ide vonatkozó lapját, mellyel a kérelemmel foglalkozó szakemberek közvetve az óvoda véleményét is figyelembe vehetik.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte a szükséges:

Testi fejlettség, motoros képességek

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek testarányai hatéves kora körül megváltoznak, alakváltozás megy végbe. A test megnyúlik, karcsúbb lesz, a kisgyermekre jellemző pocakosság eltűnik. Megkezdődik a fogváltás, megjelennek az első maradandó fogak.
- A mozgásai összerendeződnek, koordinálódnak, a mozgásformák automatizálódnak, készségszintre fejlődnek (járás, kúszás, mászás, egyensúlyozás).
- Uralkodik a mozgásvágyán, szabályozza ezeket megváltozott körülmények esetén is. Az őt körülvevő térben magabiztosan mozog, a végtagjait asszimmetrikusan tudja mozgatni. Ezen változások az idegrendszer érettségét is mutatják. Ismeri a testrészeit, biztonságosan tájékozódik a saját testén. A térbeli irányok ismerete készségszintű, alkalmazza mind térben és síkban egyaránt. Kialakult dominanciával, főleg kézdominanciával rendelkezik. Képes mozdulatokat utánozni, térben és síkban reprodukálni a látott mintát, egyre tökéletesebb a szem-kéz koordinációja, tudja követni a keze mozgását, a szükséges irányváltoztatásokat elvégzi. A rajzaiban minőségi változás következik be az aprólékosság és az elrendezés területén.

Érzelmi-akarati képességek

- A fejlettség egyik mutatója, hogy a gyermek már várja az iskolát, nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Vágyait, gondolatait, cselekedeteit képes késleltetni, gátolni. A rábízott feladatokat elvégzi, a tevékenységekben szívesen részt vesz, általában be is fejezi. Együtt érez másokkal, érzelmeit felismeri és képes a megoldás megkeresésére.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, képes kapcsolatot teremteni és fenntartani kortársaival és az őt körülvevő felnőttekkel. Egyre inkább a társas kapcsolatok felé fordul, képes együttműködni és alkalmazkodni a különböző tevékenységekben társaihoz és a felnőttekhez. Kellő önbizalommal rendelkezik, önértékelése formálódik.

- Akadályok, nehézségek felmerülése esetén időnként szóbeli megerősítés mellett képes végig vinni a tevékenységet. Szabálykövető magatartás jellemzi, a közösségi szokásokat, szabályokat ismeri és mások figyelmét is felhívja azok betartására. Az alapvető egészségügyi, udvariassági szokásokat ismeri, megpróbálja azokat betartani. A sikert, a kudarcot szélsőségektől mentesen, reálisan éli át.
- Az alapérzelmeket felismeri, érzelmi megnyilvánulásai az ingereknek megfelelőek. Hosszabb ideig képes lekötni magát rajzolással, színezéssel, finommotoros koordinációt igénylő tevékenységek végzésével, feladatlapok kitöltésével.
- Az önkéntelen emlékezeti bevéődés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevéés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.

Értelmi képességek

- A szűkebb és a tágabb környezete iránt egyre nagyobb érdeklődést mutat. Elkezdődött a szenzoros rendszerek integrációja, a különböző ingerek összekapcsolásának, átfordíthatóságának képessége, amely az írás-olvasás alapja.

Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem időtartama, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. Gondolkodásmódjában már képes nyelvi, fogalmi szinten műveletek végrehajtására. Biztos mennyiségfogalommal rendelkezik, halmazműveleteket 10-es számkörön belül végez.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ és különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot. Tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat. Szókincsével választékosan, árnyaltan fejezi ki magát, ismeri és helyesen alkalmazza az alapvető relációkat. Végig tudja hallgatni és meg is érti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és a környezetéről: tudja a nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megővéséhez szükségesek.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek a folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhetik csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

10. Hagyományaink, ünnepeink

Az egész év szerkezete az Egyház ünnepköréhez és a nemzeti ünnepekhez igazodva épül fel. A keresztény világnézet úgy tekint a múltra, hogy abban fölfedezi Isten végtelenül irgalmas szeretetét.

Óvodánk, gyermekeink életében fontos szerepet játszanak az ünnepek, hagyományok. Minden ünnepet hosszas előkészület vezet be, maga az ünnep sokszor nem is az óvodában teljesedik ki. Fontosnak tartjuk a várakozást, a tevékenységen keresztüli érzelmi átélést, ráhangolódást.

Az évkör számtalan lehetőséget kínál az ünneplésre (az egyházi év ünnepei mellett a nemzeti ünnepek, a névnapok, születésnapok, néphagyományból származó ünnepek, helyi hagyományok). Az egyházi ünnepek, az ünneplés liturgikus jelentéssel bír. Ezáltal lelki ajándékokkal gazdagítjuk a gyermekeket. Az óvodai ünneplés éppen úgy, mint a családi, összefügg - előkészíti vagy levezeti azt - az egyház liturgiájával.

Egyházi ünnepek

Szept. 8.	Kisboldogasszony ünnepe
Szept.12.	Mária neve napja
Nov. 1.	Mindenszentek napja
Nov.5.	Szent Imre nap
Dec. 6.	Szent Miklós ünnepe
Dec.-Jan.	Advent, karácsony, vízkereszt (Kápolnalátogatás, betlehem megtekintése)
Febr.	Nagyböjt
Márc.	Húsvét
Máj. - Jún.	Pünkösöd

Alkalmasszerűen megemlékezünk más szentekről és ünnepekről.

Nemzeti ünnepek

Márc.15.

A gyermekközösség ünnepei

A nevelési évet közös ünnepléssel és imával kezdjük és fejezzük be.

Szüret, termény-betakarítás

Komposzt-ünnep

Állatok világnapja

Mikulás-várás

Szülőkkel közös ünneplés (adventi időszakban: „Szent Család körbejár”- imalánc)

Betlehemezés (óvodában és a Kápolnában)

Születésnapok megünneplése,

Farsang

Víz világnapja

Föld napja –Teremtésvédelmi zarándoklattal

Anyák napja

Madarak és fák napja

Gyermeknap

Nagyok napja

Nagyok búcsúztatója

Vendégek fogadása, iskolalátogatás

11. Gyermekvédelem az óvodában

Életünk kedvezőtlen alakulása során a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerülhetnek. A nevelés három színterén – család, óvoda, társadalom – a családok egyre jelentősebb része nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az óvoda kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül

fény, amit csak a gyermek tünetei jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a gyermekkel, indokolt esetben gyermekvédelmi jelzést kell tennünk.

A gyermekvédelmi tevékenységünk legfontosabb célja a megelőzés, a gyermekek esélyegyenlőségét és egészséges fejlődését veszélyeztető körülmények időben történő felismerése és a veszélyhelyzet elhárításához vagy mérsékléséhez elengedhetetlen intézkedések meghozatala, együttműködve az érintett családokkal.

A gyermekvédelem megvalósítása során intézményünk eszmeisége, munkatársaink pedagógiai elkötelezettsége, valamint a gyermekek védelméről szóló törvényi előírások betartása biztosítja a gyermekeket megillető jogok megfelelő érvényesülését.

Intézményünk különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket és biztosítja a gyermekek esélyegyenlőségét.

11.1. Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése. Adományozások megszervezése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása a védőnői szolgáltatáson keresztül és az óvodafogászati rendeléseken.
- A gyermekek intézményes ellátása, az óvoda valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a gyermek erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.

- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A gyermekek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében intézményünk együttműködik az érintett családdal, Pedagógiai Szakszolgálattal, a gyermekjóléti szolgálattal, a családsegítő szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

11.2. Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén

1. szint az óvodapedagógusok szintje:

- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő, óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- Hátrányos és veszélyeztetett helyzetet felismeri.
- Szükség esetén megfelelő szakemberhez, intézményhez irányítja, megszervezi a gyermek felzárkóztatását.
- Biztosítja a gyermekek differenciált és egyéni fejlesztését.
- Figyelemmel kíséri a gyermek rendszeres óvodába járását.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja (a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít).
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- Közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében.

2. szint a gyermekvédelmi felelős szintje:

- Nevelési év elején megtervezi az adott év gyermekvédelmi feladatait.
- Az óvónők segítségével felméri a hátrányos és veszélyeztetett gyermeket.
- Nyilvántartást vezet a HH/HHH gyermekekről.
- Kapcsolatot tart a családsegítő szolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal.
- Koordinálja a problémák kezelését, feljegyzzi a családokkal kapcsolatos intézkedéseket.
- Szükség szerint családlátogatásokat végez az óvónőkkel.
- A fogadóórák alkalmával a szülők rendelkezésére áll a felmerülő problémák és kérések megbeszélésére.
- Nyomon követi a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, a változásokról tájékoztatja kollégáit

3. szint a tagintézmény-főigazgató szintje:

- Irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát.
- Biztosítja a gyermek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését és az érvényesítést ellenőrzi.
- Biztosítja a gyermekekkel kapcsolatos adatok védelmét
- Kapcsolatot tart az illetékes gyermekvédelmi és családsegítő szervezetekkel.
- Gondoskodik a gyermekvédelmi felelős továbbképzéséről és beszámoltatja az elhangzottakról.
- Folyamatosan egyeztet a rendszeres támogatás iránti kérelmekről a gyermekvédelmi felelőssel, a családsegítővel és az érintett óvónőkkel, és a megfelelő intézkedéseket megteszi.
- A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint segítséget nyújt (gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek).
- Írásban tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős és a családsegítő személyéről és elérhetőségéről.
- Segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában.

12. Integráció, integrációs nevelés

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére, megerősítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben. Alapvető pedagógiai feladatunk az óvodáskorú gyermek testi-lelki szükségleteinek a kielégítése, fejlődésének biztosítása, nyomon követésének dokumentálása.

A pedagógiai célok megvalósulásának érdekében nevelőmunkánkkal az alábbiakra kell törekednünk.

12.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Sajátos nevelési igényű gyermek az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság alapján:

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd

- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd.

Cél:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján, az integrált nevelés során a sérült illetve lassabban fejlődő funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb, folyamatosan biztosított speciális fejlesztése mellett a gyermekek életminőségének javítása, beilleszkedésük segítése, melynek eredménye a saját magát elfogadó teljes életet élő, boldog gyermek.

Feladat:

- Óvodába kerülés során a sajátos nevelési igényű gyermekekről a szakszolgálatoktól (gyógypedagógiai, orvosi, pszichológiai) szakvélemény kérése, beszerzése.
- Együttműködés a Gyógypedagógiai Szakszolgálattal (kontroll vizsgálat kérése, kompenzációs lehetőségek bővítése).
- Integrált nevelés rendszerének fogyatékosságból eredő speciális fejlesztő tevékenység megszervezése az óvodai nevelés időkeretein belül szakember irányításával.
- Személyi és tárgyi feltételek biztosítása specifikusan.
- Empatikus magatartás, a másság elfogadása és elfogadtatása a szülőkkel és a gyermekekkel, a másságot elfogadó környezet megteremtése.
- Érzelmi élet gazdagítása (élmények, mintakövetés, szocializáció).
- Értelmi képességek területén megmutakozó hiányosságok, eltérések kiegyenlítése.
- Pszichikus funkciók, részképességek fejlesztése.
- Sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés differenciált módszerekkel.
- Egyéni fejlesztés, gyógypedagógiai terápia: (szakember) kétszemélyes kapcsolatban, mikro-, illetve makró – csoportosan.
- Előzetes diagnosztizálás, fejlettségi szint felmérése óvodába kerülés után. Együttműködés a pedagógiai szakszolgálatokkal – szakvélemény, kontrolvizsgálat, az óvodapedagógusok részére szaktanácsadás – (Szakértői Bizottság, Pedagógiai tanácsadó).
- Együttműködés a családdal: gyógypedagógiai tanácsadás, családlátogatás.

A fejlesztés alapelvei

- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését kizárólag megfelelő képzettségű szakember láthatja el.

- A fejlesztés feladatait integráltan, csoporton belül az óvónők minden esetben a megfelelő szakember útmutatásai alapján végezhetik.
- Az óvodai nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására a sérülés mértékének megfelelően törekszünk.
- Ennek érdekében a napirend során mindig csak annyi segítséget adunk a gyermek számára, hogy önállóan tudjon tevékenykedni.

Gyakorlati útmutató:

Az óvodapedagógusok mindent kövessenek el, hogy az integrálható gyermekek megtalálják helyüket a csoportban. Segítsenek a kapcsolataik kialakításában. Kövessék figyelemmel a szakemberek munkáját.

Az integrált nevelés során csak olyan fejlesztést szolgáló feladatokat vállaljanak fel, amelynek szakmailag eleget tudnak tenni.

Lehetőség szerint vonják be az óvodapedagógusok a gyermeket a közös játékba, tevékenységekbe.

Segítsék, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségletei is kielégítést nyerjenek. Inkluzív szemlélettel kell alakítani a gyermekekben rejlő empátiás készséget, az elfogadó magatartást, ezen belül a toleranciát, a türelmességet, a figyelmességet, a segítőkészséget. A napirend során mindig csak annyi segítséget kapjon a kisgyermek, hogy önállóan tudjon cselekedni.

Az óvónő ismerje fel és gondozza a gyermekben rejlő kiemelkedő teljesítményt, azt a területet, amiben a gyermek tehetséges.

Feladatvállalás az integrált nevelés terén

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy állapotának megfelelő speciális ellátásban részesüljön. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése során a cél, az olyan feltételek biztosítása, amely a gyermekek speciális nevelési szükségleteihez, életkori, érési sajátosságaihoz igazodik. Cél, hogy támaszt nyújtsunk, és az érzelmi biztonságon túl, szolgáljuk a harmonikus személyiségfejlesztést, a testi, értelmi, szociális fejlesztést, s egyben arra törekszünk, hogy speciális terápiák, módszerek alkalmazásával, segítsük a gyermekek fejlődését.

Ezekkel a gyermekekkel, a feladat ellátásához szükséges képzettséggel, végzettséggel rendelkező szakember foglalkozik.

Valljuk, hogy nem a közösségből kiszakítva, hanem a többi gyermek között, párhuzamos tevékenységként kezdeményezett fejlesztőjáték a legjobb formája a fejlesztésnek. Az

óvónőknek olyan befogadó csoportléggkört kell kialakítaniuk, amelyben a gyermekek magatartása kizárja a hátrányos megkülönböztetést, zaklatást, megfélemlítést, megalázást. A sajátos nevelési igényű gyermeket is el kell juttatnunk oda, hogy szívesen járjon óvodába, hogy csoporton belül megtalálja a helyét és ne kerüljön peremhelyzetbe. Örömmel vegyen részt a speciális tevékenységekben és kimutatható fejlődésen menjen át.

12.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) zavarral küzdő gyermekek nevelése

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek ellátását az érvényben lévő törvény alapján meghatározottak szerint végzi az intézmény. Ellátandók azok a gyermekek, akik a Pedagógiai Szakszolgálat által megállapított és szakvéleménnyel dokumentált beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdenek.

Cél:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján, az egyéni fejlesztés biztosítása mellett az integrált nevelés során a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítése.

Feladat:

- Az ismeretanyag hatékony beépüléséhez szükséges jártasságok, készségek kialakítása illetve megerősítése.
- Az ismeretelsajátítás folyamatát gátló, gyengébben fejlett, diszharmonikus működést mutató részképességek megerősítése.
- A motiváció növelése.

A fejlesztés alapelvei

- A BTM-es gyermekek egyéni fejlesztésének ellátása megfelelő képzettségű szakemberrel, (fejlesztő pedagógus, logopédus).
- A megfelelő eredmény elérése érdekében hatékonyan működő team-munka kiépítése.

A különböző ismeretekkel rendelkező szakemberek egymást kiegészítő és megerősítő munkája.

- A megfelelő szakember útmutatásai alapján végzett integrált fejlesztés.
- Szükség szerint kapcsolatfelvétel külső szakemberekkel (pl.: pszichológus, gyógypedagógus, orvos stb.).
- A család bevonása a fejlesztést biztosító tevékenységekbe.

A fejlesztés formái és lehetőségei

- A törvényben biztosított időtartamban egyéni fejlesztés, felzárkóztatás.
- Differenciálás az integrált nevelés során.
- A szabad játéktevékenység lehetőségeinek, illetve a családi tér lehetőségeinek irányított kihasználása.

A különböző szintereken a fejlesztő, felzárkóztató tevékenység párhuzamosan, egymást kiegészítve, megerősítve folyik!

12.3. Egyéni fejlesztés

Az egyéni fejlesztési terv személyre szólóan, az adott feladatellátást igénylő gyermekre vonatkoztatva kerül kidolgozásra.

Az egyéni fejlesztési terv kidolgozása során figyelembe kell venni:

- A Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményét
- A saját megfigyeléseket
- A gyermekkel foglalkozó más szakemberek tapasztalatait
- A szülőkkel folytatott beszélgetés során kapott információkat

A fejlesztés tervezésének időkerete:

Az egyéni fejlesztési terv készítése folyamatos a gyermek fejlődési ütemének figyelembevételével, az egyéni igényekhez igazodva.

A fejlesztés tervezésének tartalmi elemei:

A fejlesztési folyamat tervezésekor figyelembe kell venni, hogy az **érzékelés-észlelés, mozdás, beszéd és gondolkodás** egymástól elválaszthatatlanul működő folyamatok. A gondolkodás az észlelésbe ágyazódva, a cselekvésen keresztül indul meg, s a verbalitás irányában teljesedik ki. Az érzékelés-észlelés és mozdás komplex, kiegyensúlyozott működése elengedhetetlen feltétele a fogalmi szintű megismerésnek, mely az ismeretanyag elsajátításának bázisa. Ennek megfelelően kiindulópontunk a perцепciós (érzékelés-észlelés) és kognitív (megismerő-észlelő) területek mozgáson keresztül történő fejlesztése, a verbális (szóbeli) szint folyamatos működtetése mellett.

A fejlesztés folyamata:

Egyéni szükséglettől függően a bázisfunkciók megerősítése:

- Észlelési területek együttműködése
- Mozgás, finommozgás (az észlelési és motoros rendszer együttműködése)
- Téri orientáció (saját testen és térben való tájékozódás)
- Nyelvi készségek, beszédszerveződés
- Emlékezet
  - általános fejlesztés
  - a közvetlen emlékezet fejlesztés
  - a megtartó emlékezet fejlesztése
  - a célzott, a részterületnek megfelelő fejlesztés pl: vizuális emlékezet
- Figyelem
  - általános fejlesztés
  - a figyelem terjedelmének fejlesztése
  - a figyelem koncentráltságának biztosabbá tétele
  - a célzott részterületnek megfelelő fejlesztés pl: figyelem □ Készségfejlesztés
  - a megerősített bázisfunkciók segítségével az összetettebb működést igénylő területek fejlesztése (pl: írás készség, számolás-készség stb.)
- Motiváció-fejlesztés
  - sikerélményhez juttatás segítségével a motiváció megerősítése
  - reális én-kép kialakítása
  - mentálhigiénés szempontok érvényesülése

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Egészséges énkép, és önbizalom alakul ki.
  - Növekszik a kudarctűrő-képesség, kialakul a feladattudat.
  - Fejlődik az önállóság, az alkalmazkodó képesség.
  - Fejlődik a szocializációs készség.
  - Rendeződik a látás, hallás, mozgás koordináció.
  - Fejlődik az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet.
  - Összehangoltabbá válik a gondolkodás és a beszéd.
- Pontosabbá válik a testséma, stabillá válik a dominancia.

Feladatvállalás a logopédia terén:

Logopédiai ellátás során a beszédjavítás célja, hogy biztosítsa a gyermekek számára azt a feltételrendszert, amely figyelembe veszi a beszédhiba és kommunikációs zavarok kisgyermekkorai tüneteinek változatosságát, a speciális szükségleteket, az egyéni teherbíró képességeket, a fejlődés egyéni ütemét, alkalmazkodva az egyéni sajátosságokhoz.

A beszédjavító óvodai fejlesztés egyéni, kiscsoportos formában, kötött keretek között a szülők bevonásával (otthoni gyakorlás) történik.

Az óvoda hagyományos felszerelésein túl, biztosítani tudjuk a logopédiai szobát és a tornatermet. Lehetőség van speciális tornaszerek, a finommotorikai fejlesztést szolgáló eszközök, fejlesztő játékok használatára.

A logopédiai óvodai fejlesztést a mi óvodánkban logopédus tanár végzi, akinek a munkáját az óvodapedagógus segíti.

12.4. A migráns gyermekek interkulturális nevelése

Alapelveink:

A migráns gyermekek a magyar gyermekekkel azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai nevelést, akiknek családja elfogadja katolikus óvodánk szellemiségét, lelkiségét, melyben a gyermekeket neveljük.

Az egyéni bánásmód elvét az ő nevelésükben is érvényesíteni kell.

A bevándorló családból érkező gyermekek értékességét egyediségükben, individualitásukban keressük.

A migráns gyermekek neveléséből adódó óvónői feladatok:

Felkészülés a gyermek fogadására úgy, hogy felveszi a kapcsolatot a gyermek szüleivel is. Szükség esetén tájékozódik és információkat gyűjt a gyermek kultúrájával, vallásával, nemzetiségével kapcsolatban.

A migráns gyermek érzelmi biztonságának megteremtése, a vele való nevelési feladatok meghatározása, az irányok kijelölése.

Segíteni kell a gyermeket a magyar nyelv elsajátításában. Ennek leghatékonyabb eszköze a játék, tere pedig maga a gyermekközösség.

Amennyiben hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei járnának óvodánkba, lehetőséget biztosítanánk számukra ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

12.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseink és a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységünk

A tevékenység célja: a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése, a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járásának elősegítése, az esélyegyenlőség érvényesítése, a szociális hátrányok enyhítése.

Pedagógiai feladataink:

- Feltáró munka elvégzése (családlátogatás), folyamatos nyomon követés
- Veszélyeztetett, illetve nehezen nevelhető gyermekek kiszűrése, jelzés a gyermekvédelmi felelősnek, intézményvezetőnek.
- A hátrányos helyzetű gyermekek egyéni differenciált, felzárkóztató fejlesztése.
- Szakmai hálózattal a kapcsolattartás fenntartása.
- Szülői értekezleten a szülők gyermekneveléssel kapcsolatos elméleti ismeretének bővítése, viták indítása szakirodalom ajánlása, szakember meghívása.

Amennyiben ettől kellő eredmény nem várható, a gyermekjóléti szolgálat nyújthat további segítséget, majd szükség esetén hatósági intézkedést kell kezdeményezni.

Speciális gyermekvédelmi feladataink:

- Elősegítjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását.
- Biztosítjuk a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot teszünk.
- Az új óvodások befogadását elősegítjük, beilleszkedésüket az adott csoportba a lehető

legzökkenőmentesebbé tesszük. A gyermekeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerjük. A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat igyekszünk felismerni, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérjük. A felzárkóztatást megszervezzük.

- A tehetséggondozást megvalósítjuk, illetve elősegítjük.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolítását szorgalmazzuk, a szűrést szükség esetén soron kívül javasoljuk.
- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérjük.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutási javaslattal élünk.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel segítjük a gyermek családban történő felnevelését.
- Jó kapcsolatot építünk ki a helyi egyházi és gyermekvédelmi rendszerében érintett szerveivel (Karitasz, Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ.)
- A prevenció minden gyermekre történő kiterjesztését megvalósítjuk.

Feladatok: A gyermekvédelmi felelős elkészíti az új nyilvántartó lapokat, illetve folyamatosan vezetik a már meglévőket. Az intézményvezető a törvényi előírások alapján állapítja meg az étkezési térítési kedvezményt. Kapcsolatban állunk a helyi Karitasz csoporttal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal és a gyámügyi hatóságokkal. Szükség esetén a gyermekjóléti szolgálatok által szervezett eset megbeszéléseken aktívan részt veszünk.

12.6. Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

Pedagógiai feladataink:

- A tehetségígéretes gyermekek azonosítása, komplex fejlesztése, életútjának nyomon követése.
- Minden gyermek egyéni képességstruktúrájából az erős oldal megtalálása (legjobb, legügyesebb, legkiemelkedőbb).

Cél:

- Általános képességek megalapozása
- Sokféle tevékenység lehetőségének biztosítása
- Az erős és gyenge oldal fejlesztése
- Kreativitás fejlesztése

- Énkép erősítése
- Élményszerző programok szervezése
- Elfogadó, biztonságos légkör megteremtése

A tehetséges gyermekek fejlesztése:

Rajzpályázatokon, sportversenyeken történő részvétel, melyeken óvodapedagógus jelenléte biztosított.

Szülők által fizetős és egyéb értékorientált szolgáltatás lehetőségére nyitott az óvoda: Zenei fejlesztés népi éneken, néptáncon keresztül, Bozsik ovi foci.

13. Az óvoda kapcsolatrendszere

13.1. Az óvoda és család kapcsolata

Arra törekszünk, hogy a szülői és az óvodai nevelés között összhangot teremtsünk. hiszen ez szolgálja a hatékony gyermeknevelést. Ezért a rendszeres kommunikáció nagyon fontosnak tartjuk a szülőkkel. Ennek a célnak különböző formáit ragadjuk meg. (közös programok-élmények, levelezési csoportok, személyes beszélgetések).

Az óvodai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Eredménye a családi és az óvodai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Óvodánk együttműködési formái:

- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás.
- A családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése, kapcsolatba lépés
- Év eleji és év végi közös együttlét a családokkal.
- A fogadóóra a gyermek fejlődésének nyomon követését szolgálja.
- Szülői értekezletek szervezése.
- Apák napi csapatépítés.
- Szülői közösség, működésének segítése.
- Közös játszónapok, foglalkoztató tevékenységek lehetőségének megteremtése.
- Kápolnában közös imádságokon, énekléseken való részvétel.
- Közös kulturális programok szervezése.
- Adventi imalánc: „A Szent Család körbejár”- a családok bevonásával.
- Nagyböjti imalánc a családok bevonásával.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Szülői értekezlet

- Fogadóóra
- Nyílt napok
- Közös kirándulás
- Plébániával közös programok
- Együttműködés a tanulási témák feldolgozásában
- Véleménynyilvánítás szülői elégedettségmérés a belső ellenőrzési rendszer keretében
- E-mail levelező lista használata
- Honlap, Faliújság

A szülők részéről kérjük:

- Aktív részvételt az óvodai rendezvényeken
- Őszinte véleménynyilvánítást
- Együttműködő magatartást
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést
- Érdeklődő, segítő hozzáállást
- Önzetlen segítségnyújtást

13.2. Az óvoda és iskola kapcsolata

Óvodánk pedagógiai programjának fontos eleme az iskolával való kapcsolattartás, mellyel az iskolába készülő gyermekek zökkenőmentes beilleszkedését kívánjuk elősegíteni.

Különösen fontosnak tartjuk a Szent Imre Katolikus Általános Iskolával való kapcsolattartást. Az éves munkaterv elkészítésekor tájékoztatjuk egymást programjainkról, időpontokat egyeztetünk. A nagycsoportos óvodások minden évben részt vesznek az iskolában rendezett Szent Imre napon. Tavasszal a tanító nénik óvodánkba látogatnak, majd az iskolába készülő nagyokat várják vissza a pedagógus kollégák az iskolai ismerkedő napra. Az iskolába készülőket a „Nagyok napján ellátogatnak” az Iskolába is. A Nepomuki napra is együtt készülünk a Művészetek házában tartandó népi előadással. A tantestület tagjai minden évben közös lelkigyakorlaton vesznek részt az óvoda dolgozóival együtt.

13.3. Az óvoda egyéb kapcsolatai

Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:

- a bölcsődével, a családi napközivel
- a szociális intézményekkel

Kapcsolat az óvodai élet során:

- az intézmény fenntartójával
- iskolával
- a plébániával
- a Polgármesteri Hivatallal
- a társintézményekkel, városi és egyházmegyei óvodákkal
- a gyermekjóléti szolgálattal
- a gyermekvédelmi ügyintézővel
- a pedagógiai szakszolgálat intézményeivel
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel
- a Máltai Szeretetszolgálattal
- az egészségügyi szervezetekkel, védőnővel, gyermekorvossal, gyermekfogászattal
- a Városi Könyvtárral és Városi Múzeumokkal
- a városi zeneiskolával
- a Városi Idősek Otthonával
- a Katolikus Pedagógiai Intézettel
- MLSZ – Bózsik foci
- Karitasszal

Óvodánk elkötelezetten törekszik a szűkebb és tágabb környezetében lévő más óvodákkal való szakmai együttműködésre.

14. Intézményünk szolgáltatásai

Nevelési időben szervezett térítésmentes szolgáltatás

- Bózsik foci az 5. életévüket betöltött fiúk és lányok részére heti egy alkalommal.

- Mozgásfejlesztés heti 2 alkalommal a szenzomotoros felmérésen kiszűrt gyermekek számára.

Nevelési időn túl szervezett, térítéses szolgáltatások (szülői igények alapján, a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve) Zenei fejlesztés népi gyermekdalokon, népitáncon keresztül, heti egy alkalommal.

15. Adatvédelemmel összefüggő rendelkezések:

Intézményünkben az óvodahasználók adatainak védelmében az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről általános adatvédelmi rendelet szerint járunk el. A gyermekek személyes adatai a köznevelésről szóló törvényben meghatározott nyilvántartások vezetése céljából, pedagógiai célból, gyermek- és ifjúságvédelmi célból, egészségügyi célból, társadalombiztosítási, szociális juttatás céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelhetők.

A pedagógiai program törvényi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- Egyházi Törvénykönyv
- II. Vatikáni Zsinat dokumentumai
- A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai 1997. évi XXXI. törvény
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Legitimációs Záradék

Az intézmény OM azonosítója

037714-001

Készítette:

A gödöllői Szent Imre Katolikus
Általános Iskola és Óvoda tantestülete

DÖK nevében véleményezte:

Szűcs Janka Zsuzsanna

DÖK nevében

Dátum: Gödöllő, 2025. augusztus 26.

Szülői szervezet nevében véleményezte:

Szabó

a szülői közösség nevében

Dátum: Gödöllő, 2025. augusztus 26.

Tantestület elfogadta:

Bedőné Frebel Anita

főigazgató

Dátum: Gödöllő, 2025. augusztus 26.

Az intézmény OM azonosítója

037714-002

Készítette:

A gödöllői Szent Imre Katolikus
Általános Iskola Tagóvodájának
nevelőtestülete

Nevelőtestület elfogadta:

Dr. f. Lékány

Tagóvoda-igazgató

Dátum: Gödöllő, 2025. augusztus 26.

Szülői szervezet nevében véleményezte:

Kiss-Szűcs Patrícia

a szülői közösség nevében

Dátum: Gödöllő, 2025. augusztus 26.

Bedőné Frebel Anita

főigazgató

Dátum: Gödöllő, 2025. augusztus 26.

Fenntartó elfogadta:

Dr. Mihály

A fenntartó képviselőjében

Dátum: Vác, 2025. augusztus 28.

Hatályos: A fenntartó jóváhagyásától, a dokumentum visszavonásáig.